

Mısırdâ örfi idare ilân edildi

Kahire, 2 (A.A.) — Bugün bütün Mısırdâ örfi idare ilân olunmuştur. Başvekil Ali Mahir Paşaya emniyeti temin için tam salâhiyetler verilmiştir.

İngilterede bir çok maddelere kontrol kondu

Londra, 2 (A.A.) — İaşe nezareti, aralarında demir, çelik, pamuk, yün, ipek, kereste, kâğıt ve kösele de olduğu halde bir çok esaslı maddeler üzerine kontrol vazetmiştir.

Harp devam ediyor

İtalya, muhasamatın tatil edilerek bir konferans akdini teklif etti

Hitlere bugün öğleye kadar mühlet verildi

Polonyalıları otuz yedi Alman tayyaresini düşürdüler

Ruzvelt

Bugün mühim bir nutuk söyleyecek

Bunda Amerika hükûmetinin vaziyeti izah olunacak

Harp lokalize edilebilir mi?

Yazan: ASİM US

Almanya ile Polonya arasında harp devam eder ve İngiltere Fransa tarafından bu devreye karşı verilen taahhütlerin yerine getirileceği beklenmektedir. Romadan bir ses aksetmektedir: Demokrasi devletleri harbi lokalize edelim diyor. Acaba böyle bir teşebbüsü mümkün mü?

Bir noktadar. bakılırsa İtalya başvekilini bu teşebbüsü destekleri takdir edilecek bir nutuktur. İtalya Almanyaya karşı bir ittifak ile bağlı oldu. Bu halde bu devletin Polonyaya karşı açtığı harbe iştirak etmemekle hiç olmazsa bu devleti Polonyaya karşı taarruz hareketinde maddi tasvip etmemiş oldu. Hitler dediği gibi Almanyanın Polonya ile harpte İtalyan yardımı ihtiyacı olmayabilir; fakat bir müttefiki olan bir devletten birlikte hareket etmemek, bir zamanlarda gelecekteki bir savaşta Almanyaya hukuki vaziyetini sarsması, Hitler kendisi istediği kadar emniyetine ve cihan efkârına zararına: "Ben Polonyaya karşı harp etmiyorum" deyip durmak onun bu davasını baltalamaz.

Şüphesiz ki İtalyanın bu hareketi sadece insanî bir mukaddes an'ane olarak değil, bir zamanlarda gelecekteki bir savaşta Almanyaya hukuki vaziyetini sarsması, Hitler kendisi istediği kadar emniyetine ve cihan efkârına zararına: "Ben Polonyaya karşı harp etmiyorum" deyip durmak onun bu davasını baltalamaz.

Şüphesiz ki İtalyanın bu hareketi sadece insanî bir mukaddes an'ane olarak değil, bir zamanlarda gelecekteki bir savaşta Almanyaya hukuki vaziyetini sarsması, Hitler kendisi istediği kadar emniyetine ve cihan efkârına zararına: "Ben Polonyaya karşı harp etmiyorum" deyip durmak onun bu davasını baltalamaz.

Şüphesiz ki İtalyanın bu hareketi sadece insanî bir mukaddes an'ane olarak değil, bir zamanlarda gelecekteki bir savaşta Almanyaya hukuki vaziyetini sarsması, Hitler kendisi istediği kadar emniyetine ve cihan efkârına zararına: "Ben Polonyaya karşı harp etmiyorum" deyip durmak onun bu davasını baltalamaz.

Şüphesiz ki İtalyanın bu hareketi sadece insanî bir mukaddes an'ane olarak değil, bir zamanlarda gelecekteki bir savaşta Almanyaya hukuki vaziyetini sarsması, Hitler kendisi istediği kadar emniyetine ve cihan efkârına zararına: "Ben Polonyaya karşı harp etmiyorum" deyip durmak onun bu davasını baltalamaz.

Şüphesiz ki İtalyanın bu hareketi sadece insanî bir mukaddes an'ane olarak değil, bir zamanlarda gelecekteki bir savaşta Almanyaya hukuki vaziyetini sarsması, Hitler kendisi istediği kadar emniyetine ve cihan efkârına zararına: "Ben Polonyaya karşı harp etmiyorum" deyip durmak onun bu davasını baltalamaz.

Şüphesiz ki İtalyanın bu hareketi sadece insanî bir mukaddes an'ane olarak değil, bir zamanlarda gelecekteki bir savaşta Almanyaya hukuki vaziyetini sarsması, Hitler kendisi istediği kadar emniyetine ve cihan efkârına zararına: "Ben Polonyaya karşı harp etmiyorum" deyip durmak onun bu davasını baltalamaz.

Ruzvelt (Yazısı 11 incede)

Polonya mebusları asker yazıldı

Varşova, 2 (A.A.) — Parliamento bugün fevkalâde toplantısını yapmış ve bu içtimada nutuk söyleyen Başvekil Skladovski demiştir ki:

Vaziyet sarıhtır. Harbe başlayan biz değiliz. Biz hücum, taarruza maruz kaldık. Sonuna kadar mücadele edeceğiz. Bütün hükûmet, bütün millet gibi düşmana karşı mücadele için, ordu başkumandanının emrinde. Sakiniz. Memleketimizin istikbali hakkında endişemiz yoktur. Büyük önder Smigly Rydz'in emri altında, galip geleceğiz.

Mebusan meclisi, Mareşalin ismini şiddetli alkışlarla karşılamıştır.

Mebusan meclisi bunu müteakıf, harp müddetince, parlamentonun mahdud aza ile çalışabilmesini mümkün kılan bir kanun projesini ittifakla kabul etmiştir.

Aynı kanun projesi, ayan tarafından da tasvip olunmuştur. Bütün mebuslar ayan azası, bu kanunun çıkması üzerine hemen orduya gönüllü yazılmışlardır.

Varşova dün birçok defa bombardıman edildi

Sivil halk arasında zayıyat fazla

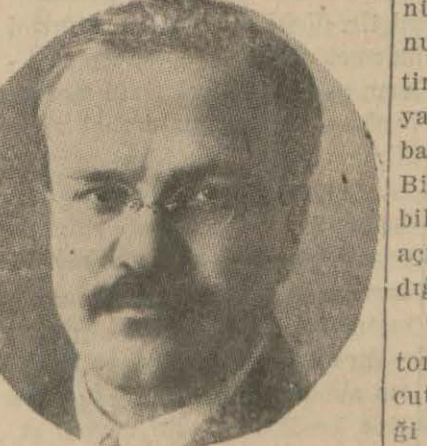
Varşova, 2 (A.A.) — Müshitlerin ifadesine göre dün Varşovanın şark mahallelerine taarruz eden muhtelif filolardaki tayyarelerin adedi 41 idi. Alman tayyarelerine karşı hareket geçen hava bataryalarının ateşi o kadar müessir olmuştur ki, tayyareler pek yüksekten uçmak mecburiyetinde kalmışlardır. Alman tayyarelerinden biri birdenbire alçalarak pek yakından, infilak kuvvetleri büyük olan altı bomba ile birkaç yangın başlatmıştır. Bombaların arsalarla düştüğü anlaşılmıştır.

Bunların düştüğü yerlerden büyük siyah duman sütunları yükselmiştir. Tayyarelerin hücumu o kadar anı olmuştur ki, birçok kimseler tehlikeyi unutarak saklanmağı düşünmeden manzarayı seyretmeğe başlamışlardır. Alman tayyarelerinin Hitlerin emirlerine tevfi kan sivil ahaliyi bombardıman etmedikleri görülmüştür. Yapılan serî tahkikat neticesinde Varşovanın bombardımandan müteessir olmadığı anlaşılmıştır.

Şehirde her şey normaldir. Dört Alman tayyarecisi mucize kabilinden kurtulmuştur. Bunların tayyareleri ateş alarak yere düşmüştür. Tayyarecilerden

Molotofun beyanati

"Stalin Garbi Avrupa politikacılarının entrikalarını açığa vurarak hedefe varmıştır."

Molotof (Yazısı 3 incede)

ikisi paraşütle atılarak canlarını kurtarmışlardır.

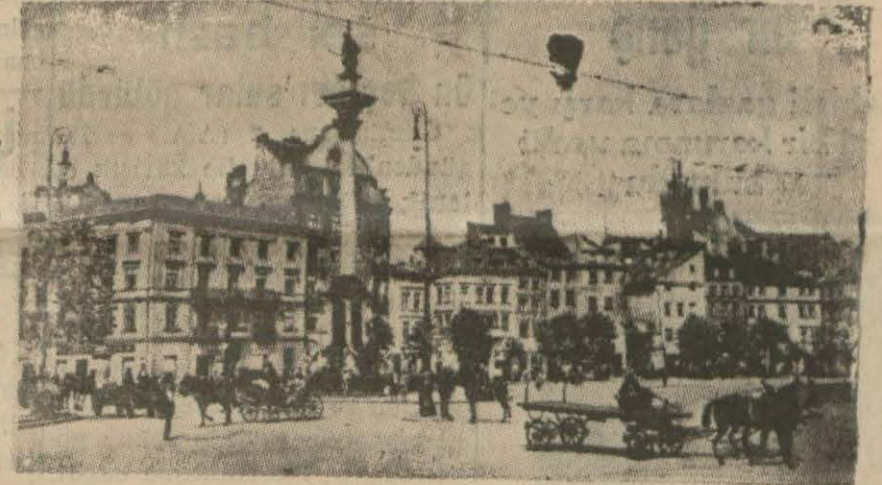
Alman tayyareleri düşürüldü

Varşova, 2 (A.A.) — Alman tayyareleri dün Pultusk'ta bombardıman etmişler ve Modlinin üstünden uçmuşlardır. Bir kaç tayyare düşürülmüştür.

Varşova, 2 (A.A.) — Sakin bir geceden sonra bu sabah saat 5.50 ile 6.30 arasında yeniden tehlike işareti verilmiştir.

Uzaktan gelen infilak sesleri işitilmiştir.

(Devamı 10 uncuda)

Varşovadan bir görünüş

Fransa Müdafaa için 47 milyar frank ayırdı

Fransa reisicumhuru diyor ki: Almanyaya, dünya vicdanının sesini işitmediği takdirde anlaşmazlık devam edecektir

Paris, 2 (A.A.) — Mebusan meclisi saat 15 i 10 gece toplanmıştır.

Toplantıyı açan reis Heryo, millî müdafaa için lüzumlu krediler hakkında bir kanun projesinin müzakere edileceğini bildirmiş, yeni Alman tecavüzünün bir meydan okuma olduğunu söylemiş, Polonyanın cesaretini övmüş, Fransanın Polonyaya karşı olan kardeşçe ve içten bağlılığını kaydetmiş, Sovyetler Birliğinin hattı hareketini takbih eylemiş ve Fransanın alni açık tehlikeyi cesaretle karşıladığını söylemiştir.

B. Heryo, İngiltere imparatorluğu ile Fransa yalnız bir vücut değil, fakat bir ruhtur dediği zaman, bütün meclis ayağa kalkarak şiddetle alkışlamıştır. Bundan sonra başvekil B. Daladye kürsüye çıkarak Reisi cumhurun bir mesajını okumuştur.

Reisicumhur mesajında ez cümle şöyle demektedir:

"Almanya ve Polonya müzakere etmek üzere idiler. Fakat Almanyaya Polonyaya hücum etmiştir. İngiltere ve Fransa beyhude yere anlaşmazlığın önüne geçmeye çalışmışlardır. Almanya dünya vicdanının sesini işitmediği takdirde, anlaşmazlık devam edecektir. Fransa taahhütlerine sadık olarak her şeye azmetmiş bulunmaktadır.

B. Daladye, bundan sonra, hükûmetin bir beyannamesini okumuştur.

B. Daladye demiştir ki: Almanyaya birdenbire sulhu kurtarmak için yapılan gayretleri yok etmiştir. Polonya AL-

man tekliflerini reddetmiş değildir; bu bir yalandır. Çünkü Polonya bu teklifleri hiç bir zaman öğrenmemiştir.

(Devamı 10 uncuda)

Reisicumhurumuzun İzmir belediye reisine telgrafı

İzmir, 2 (A.A.) — Zafer Bayramı münasebetiyle Belediye Reisi Dr. Uz tarafından çekilen tebrik ve tazim telgrafına Reisicumhurumuz aşağıdaki cevapla mukabelede bulunmuştur:

Dr. Behçet Uz Belediye Reisi İzmir, Zafer Bayramını ben de size muhabbetle kutluyorum. İsmet İnönü

İşaretler:

Milletimiz ve günler

Polonya hududunda top patladı. Bu topun ağzından fırlayan merminin yaktığı ateş nerede sönecektir? Bu merminin 914 harbinde olduğu gibi bütün cihanı yakacak mıdır? Gürtlaklarına kadar silâhlanan Avrupa devletleri kendilerini büyük yangından kurtarabilecekler mi?

Şimdilik bunlara müsbet veya menfi cevap vermek müşküldür. Fakat cevabı olan meselenin tavazzuhada bir sanyelik bir sinir meselesidir.

Öyle hâdiselerle karşılaşmaya alıştık, öyle sürprizler gördük ki, taarruz eden bir ordunun harp ettiğinden, yaşadığımız devrin sulh devri olduğundan şüphe ettiğimiz gibi şüphe ediyoruz.

Bunun için Polonya hududunda başlayan hareket Avuranın küllerini savuracak, medeniyeti tahrip edecek bir büyük yangın olabileceği gibi birdenbire durması da akla gelebilir. İmkânlar dünyasında yaşadığımızı, harpten nefret eden şehrin henüz yaşamakta olmasından istidlâl edebiliyoruz.

Büyük menfaatlerin tezaadından doğan tesadümler çok defa masum şehirleri kana boyamıştır. Taarruz harpleri öyle cinayetlerdir ki, onun cezasını masumlar, hâdiselere hâkim olmayan milletler çeker. Harbi açanlar, yapanlara teslim ederler. Daima masumların pıhtılaşan kanı ve kemikleri üstünde muahedeler imzalanır.

Biz, taarruz harplerini her zaman kötü gördük, her zaman milletlerin müsavi hakkı, müsavi şartta istiklâlê sahip olmalarını istedik.

Bugün dünyanın bir ucunda silâh patladığı anda da devamından ayrılmış değiliz.

İstiklâlî ve hürriyeti korumak vazifemizdir. Sulhta olduğu gibi harpte de onu yapacağız.

Hâdiseleri milletimiz bu zaviyeden gördüğü için her şeyi sükûnetle karşılayıyor. Şuurlu bir surette tayin ettiği hattı hareketinden sapmadan günleri bekliyor. Günler bizi aynı karakterde, aynı kudrette bulacaktır.

Memleket yekpare bir kütle halinde Milli Şef İnönü'nün bayrağı altında milli şeref ve saadetin nöbetçisidir.

SADRİ ERTEM

Canlı balık yutan bir genç

Zehirli gazlara karşı yeni bir korunma usulü bulundu

Kızıltopraklı Yorgo

Kızıltopraklı Yorgo isminde bir genç harp zamanında zehirli gaz taarruzlarına karşı korunmak için bir usul keşfetmiştir. Bu usul deniz kenarlarında suların sıg yerlerinde tersine çevrilmiş bir kayık altına girecek su ile tekne arasında kalan havayı teneffüs etmek ve tehlike geçinceye kadar bu surette beklemektedir. Yorgo bu vaziyette küçük bir kayığın teknesi altında mahpus kalan hava içinde bir kimsenin altı saat kadar yaşayabileceğini tecrübe ile anlamıştır.

Yorgo on sekiz yaşlarında bir Rum gencidir. Fevkalâde deniz sporlarına meraklıdır. Denizin en derin bir yerinde atılan bir kuruş suya atılarak daha derin dibine inmeden yakalayabilir. Deniz içinde elleri ile balık tutar. Balığı çiy olarak yemeye alışmıştır. Yedi, sekiz santimetre uzunluğunda canlı balıkları yutarak hazmedebilir ve bundan dolayı ne midesinde, ne bağırsaklarından bir rahatsızlık duymaz.

Yorgo kendisi ile konuşan bir muharririmize şöyle demiştir:

— Küçük bir kayık altında su içine girdim. Altı saat kadar kaldım. Benim bulduğum bu usul ile sahilde bulunan ahali kolayca zehirli gazdan kurtulabilir. Büyük bir kayık altında üç, dört kişi sığabilir..

Gümüşhaneyi sel bastı

On beş evi sular götürdü

Gümüşhane, 2 (A.A.) — İki gündenberi dolu ile karışık olarak yağmakta olan şiddetli yağmurlardan husule gelen seller Kelkitin Elbizini köyünde köylünün tarla ve harmanlarında bulunan bütün mezuatını koyun ve sığır hayvanatının tamamını ve on beş haneyi içindeki eşyasıyla birlikte söküp götürmüştür. Bir kadın da boğulmuştur.

Aynı kazanın beş altı köyünde de büyük hasarat vardır. Gevezit köyünden Rençber İskenderle refikası üzerine düşen yıldırım her ikisinin de öldürmüştür.

Gümüşhane - Erzincan yolu üzerinde dolu binlerce metre mikap teressubat bırakmış ve birçok menfez ve istinat duvarlarını yıkmış ve yolun yirmi beş kilometrelik bir kısmını tamamen kapatmıştır.

Hava halen kapalı ve yağmurlar devam etmektedir. Rençberler endişededir. Zarar ve ziyanın yüz bin lira kadar olduğu tahmin edilmektedir.

Yozgatta mebusların tüccarla teması

Yozgat, 2 (A.A.) — Buraya gelmiş olan vilâyetimiz mebusları dün partide yapılan bir toplantıda zürre, esnaf ve tüccarlarla temasta bulunmuşlar ve dilekleriyle alakadar olmuşlardır.

Mebuslarımız şerefine dün akşam bir ziyafet verilmiştir.

TAKVİM	Pazar 3 Eylül		Pazartesi 4 Eylül	
	19 recep	20 recep	hızır 121	hızır 122
vakitler	vasatı	uzan	vasatı	ezanı
Güneş	12 25	45	27 10	47
Gölge	12 11	33	14 13	5 34
İki di	15 51	1 04	15 52	9 10
Akşam	18 4	2 1	18 38	12 00
Yatsı	20 11	3 8	20 13	1 35
İmsak	3 4	1 01	3 41	9 13

ŞEHİR İÇİNDE

vapur seferleri

Yalnız Karadeniz ve Marmarada nakliyat yapılıyor

Akdeniz limanlarına olan vapur seferlerinin yeni bir emre kadar lâgıvı dün katı olarak karrarlaşmıştır. Vapur seferleri yalnız Marmara iskeleleriyle Çanakkaleye kadar yapılacaktır. Limanımızla Çanakkale boğazına kadar olan bütün limanlar arasında eskisi gibi muntazam yolcu nakliyatı bakidir.

Mısırdan Akdenize yük taşıyan şilepler de çıkamamaktadır. Bunlar ancak hükümetten müsaade aldıktan sonra Akdenize açılabilirler.

Diğer taraftan Akdenizde bulunan yolcu ve yük vapurlarımız boğazdan girerek limanımıza geleceklerdir. Bunlar yolda hiçbir limana uğramıyacaklardır.

Karadeniz hattı muntazam işlemektedir. Vapurlar limanımızla Karadeniz limanları arasında eskisi gibi gidip gelmektedir.

GÜMRÜK ANBARLARI TAMAMİLE BOŞALDI

Gümrük muameleleri tamamen durmuştur. Esasen gümrükte hiç bir mal kalmamış senelerdenberi stok duran eski hurda mallar bile çekilmiştir.

Son günlerde hariçten mal da gelmediği için gümrük anbarları bomboş kalmıştır.

Üsküdar'da yeni bir yatı okulu

Köy yatı okulları büyük rağbet görüyor

Şehrimizin muhtelif kazalarında geçen ders yılı başından itibaren tesis edilmeğe başlanan köy yatı okulları alakadarlar tarafından büyük bir rağbet görmüştür. Bu yıl mevcut yatı okullarına ilâveten Üsküdar'da Alemdar köyünde yeni bir "Alemdar yatı okulu" açılması karar verilmiştir. Yatı okulu teşkilâtı tamamlanmıştır.

İlk tedarisat müfettişleri toplandı

Şehrimizin ilk tedarisat müfettişleri evvelki gün Maarif Müdürü Bay Tefik Kutun başkanlığında bir toplantı yapılmıştır. Bu toplantıda ilk okullara yeni talebe kayıt işleri, okulların sınıf, bina ve öğretilen vaziyetleri etrafında görüşmüşlerdir.

Avrupaya giden ecnebi okul öğretmenleri

Şehrimizdeki bazı ecnebi okulları öğretmenleri tatil münasibetiyle Avrupaya gitmişlerdir. Alman ve Polonya harbinin başlaması dolayısıyla ikmal imtihanlarını yapmak üzere bu öğretmenler henüz şehrimize dönmemişlerdir.

Bu sebeple yeni ders yılı başında bazı ecnebi okulların tedarisata devam edemeyecekleri söylenmektedir. Netice birkaç gün sonra kat'i olarak anlaşılacaktır.

Doğu sigarası

Inhisarlar idaresi bütün vilâyetlere dağıtmağa başladığı doğu sigarasını Türkiye'nin en ucuz sigarası yapmağa karar vermiştir. Bu sigaranın fiyatı beş kuruş tesbit edilmiştir.

PIYASANIN DURGUN VAZİYETİ DÜZELECEK

Son vaziyetler üzerine, ihraç maddelerimizin vaziyetile hükümet yakından alakadar olmağa başlamıştır. Bu arada bilhassa üzüm ve incir gibi ihraçı gımdilik tamamen duran maddelerin şark memleketlerine ve bilhassa Mısra sevkine çalışılmaktadır.

Yakında bu yolda kat'i tedbirler alınacağı ve ihraç maddelerimizin zararına uğramasının önüne geçileceği ümit edilmektedir.

SİYASİ BUHRANDAN İSTİFADE ETMEK İSTEYEN MUHTEKİRLER

Son haftaların siyasi buhranından ticaret sahasında istifade etmek isteyen muhtekirlerle

alakadarlar sıkı bir mücadeleye başlamıştır.

Yapılan tetkiklerde yiyecek ve giyecek maddeler üzerinde en aşağı bir sene dayanacak kadar stok bulunduğu anlaşılmıştır. Bu sebeple lüzumsuz fiyat yükselmelerine veya kıtlığa sebep olacaklar hakkında şiddetli cezalar verilecektir.

YAŞ MYVALAR KURUTULUYOR

Birçok muntakalardan gelen haberlere göre köylü ve tüccarların harice sevkedemeyeceği baş meyvaları kurutmağa başladıkları bildirilmektedir.

Üzümlük ve incir bu aradadır. Böylelikle bu maddeler uzun müddet bekletilebilecek, zarara uğramıyacaklardır.

Şehrimizin orta tedarisat vaziyeti

Şehreminde, Kabataşta, Üsküdar'da yeni ortaokullar açılıyor

Bu yılki talebe sayısı geçen yıllara nazaran iki misli fazla olacak

Şehrimizin orta okul ihtiyacı etrafında maarif vekilliklerinin yaptığı tetkikler sona ermiştir. Şehrimizde mevcut orta okullara ilâveten bu yıl Şehreminde, Kabataşta olmak üzere iki yeni orta okul daha açılacaktır.

Şehremine yatı okulu direktörlüğüne maarif müdür muavini Rüştü tayin edilmiştir.

Bundan başka muhtelit olarak tedarisat yapan Karagümrük orta okulu, erkek orta okulu, Fatih orta okulu bu yıl kız orta okulu olarak tedarisata devam edecektir.

Bütün bu okullardan başka ayrıca Üsküdar'da bir dördüncü orta okul kurulması kararlaştırılmıştır. Bu okulun hazırlıklarına devam edilmektedir.

Orta okullarda yeni talebe kaydına devam edilmektedir. Lise ve orta okul direktörleri aym on beşinde maarif müdürlüğünde bir toplantı yaparak okulların bu yılki talebe miktarı üzerinde görüşeceklerdir. Bu görüşmeden sonra mevcut orta okullara ilâve olarak orta okullar açılıp açılmıyacağı tesbit edilecektir.

Dün 70 talebemiz daha geldi

Seyahatin pek müşkül şartlar içinde yapıldığını söylüyorlar

Almanya'da tahsilde bulunan talebemizin mühim bir kısmı daha şehrimize dönmüştür; dün 70 kişilik bir talebe kafesi gelmiştir. Talebeler, kendileriyle görüşen bir muharririmize; seyahatin pek müşkül şartlar altında ceeryan ettiğini söylemişlerdir. Talebeler, Berlinden itibaren tren sahanlıklarında, aç

ve susuz bir halde avdet etmişlerdir.

Söylendiğine göre bugün Almanyanın Viyana, Berlin ve Macaristanın Budapeşte şehirlerinde elân otuz talebemiz mevcuttur. Bu talebelerin de gönderilmesi için sefarethane yolu ile teşebbüslere girişilmiştir.

Riziko Şanjini önlemek için

Ticaret Vekâleti ticaret müdürlüklerine bir tamim göndermiştir. Vekâleti, riziko, şanjini önlemek üzere ihraç edilen malların çek ve poliçelerinin merkez bankası tarafından derhal satın alınmasını ve gene ihraç muamelesi tamamlanıp henüz ihraç edilmemiş olan mal senetlerinin üç imzalı olmak şartile merkez bankasına satın alınmasını kararlaştırmıştır.

Ziraat ve İş Bankaları tüccarın malları mukabilinde kendilerine kredi vermekte devam etmektedirler. Yalnız konşimento evrakı üzerine bankaca avans itasma nihayet verilmiştir.

Milli bankalar tedbir aldılar

Son vaziyet dolayısıyla bazı mevduat sahiplerinin müracaatlarını tamamen karşılamak maksadile milli bankalar lüzum gelen tedbirleri almış bulunmaktadır.

İcra daireleri veznesi

İstanbul İcra daireleri muhasebesine şimdiye kadar görülmemiş derecede müracaat olmuştur. Tediye vakti olan öğleden sonra 500 kişiden fazla müracaat eden olmuştur. Halbuki her gün azami müracaat adedi 70 80 idi. Dün vezne 100 bin lira kadar para dağıtmıştır.

Mahkemelerde:

Divar delerek dükkân soyanlar

Bir meşhuf kabahatini yalnız kendisinde olduğunu sö' eddi

Galatada tütüncü Mustafa dükkanını duvarı delmek suretiyle soyan Hrant ile arkadaşları Kâmilin dördüncü asliye mahkemesindeki duruşmaları dün mevkufen devam edilmiştir.

Hrant ile Kâmil dükkanını soyanlar, Recep ile Şaban adındaki arkadaşları da dışarıda bırakarak gözcülük etmişlerdir. Vakti müteakıf Şaban kaçmış, lunamamıştır.

Mütaleasını serdeden müdeiumi Şabanın bulunup bulunmadığına kadar hakkındaki muhakemenin tatilini, Hrant, Recep Kâmilin de tecziyelerini istemiştir.

Bu sırada Kâmil ayağa kalkmış ve:

— "Hırsızlığı yapan yalnız benim. Diğerleri suçsuzdur" demiştir. Muhakeme kararını çin kalmıştır.

Oda kapısını kırarak ihtiyar bir kadına tecavüz edildi

Cerrahpaşada Millet mahallesinde bir odada oturan Feride adında bir kadın dün gece saat 11 sıralarında uyurken, komşu odada oturan Hayri adında bir sabıkali kapısına dayanmış, kapıyı kırarak içeriye girmişti.

Hayri susturmak istemiş, maymca da kendisini dövmüştür.

Gürültüye yetişenler Hayriyi yakalamışlar, dün de cürmünü meşut dördüncü ceza mahkemesine teslim etmişlerdir.

Bir sabıkali iş üzerinde yakalandı — Sabıkalılardan Mustafa Çetin, Kasımpaşada Ambarcı Hüseyinin arabada bırakıldığı ceketini çalmış, kaçarken yakalanmıştır.

Mustafa Çetin birinci sınıf ceza mahkemesi tarafından 4 ay hapse mahkûm edilmiştir.

Zonguldak mintakası yeni hukuk müşaviri

İktisat Vekâleti Zonguldak mintakası hukuk müşavirliğine 70 lira aslî maaşla vakıflar baş müdürlüğü hukuk müşaviri Hımet Ziya Alpman tayin edilmiştir.

Ehli hayvanlar sergisi

Bakırköyünde üçüncü ehli hayvanlar sergisi açılmıştır. Şap bu sergiyi yulzünden sergiye istinadla azdır. Sergide ancak 100 hayvan teşhir edilmektedir. Seçilen hayvanlara 534 lira mükâfat verilmiştir.

Sonbahar tarifeleri hakkında tatbil- edilecek

Havaların bozulması üzerine vapur idareleri sonbahar tarifelerini erken tatbika hazırlanmaktadır. Şirketi Hayriye Beketisi yarından itibaren Beketisi puru seferlerini lâğvedecektir. Denizyolları İdaresi Adana, Anadolu, Yalova hattı sonbahar tarifelerini hazırlamaktadır. Tarifelerin teğrinievel başında tatbiki düşünülmektedir.

rupa mektupları : 2

Birinci durak Köstence

Köstence rıhtımında gümrük memurları — Bilet satma-
kadar yüze gülen bir kumpanya — Yirmi beş sene
aşk ve gençlik günleri — Pazar günü Köstence —
Bunlar da ne biçim vagonlar...

Yazan: Dr. Cemil Süleyman

Köstence rıhtımına yanaşır ya-
nık göze çarpan şey, si-
gümrük muhafızlarıdır.
görülmüyor, Abdülha-
manında, ihtiyar muhafız
gözünün önüne geldi.
ve ihtiyatları bir harbe
geri hizmetleri ve mem-
asayişin muhafazası, as-
bitirmiş, ömrünün son
köyünde, ocağının ba-
hatça geçirmeye hak ka-
zavallı ihtiyarlara yük-
Bunlardan taburlar, alay
edilerek asker kıya-
sokulur; muhafız alayları
altında ordu kadrosuna
edildi.

kiyafetleri görülecek
Çürüğe çıkarılmış renk
umastan yamalı panta-
filiinden palaska ka-
kaskılız fes, öksüz kün-
ip parçasile omuza ta-
tini tüfeği, göbeğe kadar
karsımdaki çayrıkta
yaparlar, görürdüm.

Köstence rıhtımının üstünde,
kalabalığının arasında, ke-
palasasız, bir aşağı bir
dolayan bu tüfekli ihtiyar
memurlarını görürce,
gözümün önüne geldi.
tüfekleri var da fişek-
yoktu. Hoşuma gitti. Dik-
tim, hiç bir şeyle meşgul
değildi. Gelene geçene, ale-
seyirci gibi bakıyorlar;
yüceden bir uca munta-

larla gidip geliyorlardı.
insanlar... Gümrükte de
birer etiket yapıstırarak
miller...

üz yüzlerle yolcunun pa-
karmı tetkik etmek için
memur vardı. Zavallının
kızgın, kontrol işi saat-
düdü. On ikide ancak kur-

bu işler, biraz intizam
de cereyan eder. Seyyah-
olaylık olsun diye memur-
anakkalede biner, yolcu-
beri bile olmadan vize ya-
nıtına yanaşınca, kolla-
salaya sallaya çıkar gider-
salahat ve siyaset budur.

burada tamam üç saat,
maasır alır gibi salonun
önünde bekledik! Sıcak
güldük, helâk olduk...

kumpanyası güya bize
edecek. İstanbuldan, o-
kişi için yer ayrılması
konla bildirilmişti; ayrıca
yaka da telefon pa-

vananile harc kesilmişti.
istasyonunda karsımı
memur çıktı; yardım söyle-
gemici başına otuz zabıt
da elliser ley para alırdı.

Trende yer bulma hakkı!..
ne demek? Trende yer
Kook kumpanyasının va-

bu işler, biraz intizam
de cereyan eder. Seyyah-
olaylık olsun diye memur-
anakkalede biner, yolcu-
beri bile olmadan vize ya-

nıtına yanaşınca, kolla-
salaya sallaya çıkar gider-
salahat ve siyaset budur.

burada tamam üç saat,
maasır alır gibi salonun
önünde bekledik! Sıcak
güldük, helâk olduk...

kumpanyası güya bize
edecek. İstanbuldan, o-
kişi için yer ayrılması
konla bildirilmişti; ayrıca
yaka da telefon pa-

vananile harc kesilmişti.
istasyonunda karsımı
memur çıktı; yardım söyle-
gemici başına otuz zabıt
da elliser ley para alırdı.

Trende yer bulma hakkı!..
ne demek? Trende yer
Kook kumpanyasının va-

bu işler, biraz intizam
de cereyan eder. Seyyah-
olaylık olsun diye memur-
anakkalede biner, yolcu-
beri bile olmadan vize ya-

nıtına yanaşınca, kolla-
salaya sallaya çıkar gider-
salahat ve siyaset budur.

burada tamam üç saat,
maasır alır gibi salonun
önünde bekledik! Sıcak
güldük, helâk olduk...

kumpanyası güya bize
edecek. İstanbuldan, o-
kişi için yer ayrılması
konla bildirilmişti; ayrıca
yaka da telefon pa-

vananile harc kesilmişti.
istasyonunda karsımı
memur çıktı; yardım söyle-
gemici başına otuz zabıt
da elliser ley para alırdı.

Trende yer bulma hakkı!..
ne demek? Trende yer
Kook kumpanyasının va-

bu işler, biraz intizam
de cereyan eder. Seyyah-
olaylık olsun diye memur-
anakkalede biner, yolcu-
beri bile olmadan vize ya-

Molotofun, Sovyet - Alman paktı hakkındaki beyanatı

"Almanya ile Sovyet Rusyayı birbirine düşürmek isteyen Garbi Avrupa politikacılarını entrikalarını açıktan açığa vurarak hedefe varmıştır,"

Moskova, 2 (A.A.) — Tass

Ajansı Molotof'un 31 Ağustos
tarihinde, yüksek Sovyet Mecl-
sinde Sovyet - Alman ademi te-
cavüz paktı hakkında aşağıdaki
beyanatını tebliğ etmektedir:

Yüksek Sovyetin üçüncü icti-
manındanberi beynelmilel vaz-
yet düzelmemiştir. Bıllakis da-
ha gerginleşmiştir. Bazı hük-
metler tarafından bu gerginli-
ğin izalesi zımında yapılan te-
sebbüsler kâfi gelmemiş, neti-
cesiz kalmıştır. Bu Avrupayı a-
lâkadar eden safhadır. Şarkı
Asyada dahi salâha doğru bir
değişiklik husule gelmemiştir.
Eskisi gibi Japonya, Çin'in baş-
lica şehirlerini ve arazisinin
mühim bir kısmını kıtaatının
işgali altında bulundurmakta,
Sovyet Rusya hakkında hasma-
ne hareketlere devam etmekte-
dir. Orada dahi vâziyet müte-
madî bir gerginliğe doğru inki-
şaf etmiştir.

Bu şerait dahilinde Almanya
ile Sovyet ittihadı arasında harp
tehdidini bertaraf eden Sovyet
Rusya - Almanya ademi teca-
vüz paktının aktedilmesi büyük
ve müsbet bir ehemmiyet al-
maktadır. Bu hareketin şümu-
lünü daha tam bir surette izah
etmek için evvelâ İngilterenin
ve Fransanın mümessilleri ile
son aylar zarfında Moskovada
yapılan müzakereler üzerinde
durmaklığım icabeder.

Malûmunuz olduğu üzere Av-
rupada bir tecavüz karşı müte-
kabil bir yardım mısakı akte-
dilmesi hakkındaki İngiliz -
Fransız - Sovyet müzakereleri
daha Nisan ayındanberi başla-
mıştır.

Doğrusunu söylemek icabe-
derse İngiliz hükûmetinin ilk
teklifleri malûm olduğu veçhi-
le kabulü tamamen imkânsız
tekliflerdi. Bu teklifler bu gibi
müsavat esasına müstenit taah-
hütlerden tegâfil ediyordu.

Bununla beraber Sovyet hü-
kûmeti müzakerata girmekten
imtina etmemiş ve bilmukabele
tekliflerini dermeyan eylemiş-
ti. İngiltere ve Fransa hükû-
metlerinin Sovyet Dirliğine kar-
şı olan gayri dostane siyasetle-
rinin mecrasını Sovyet Rusya
ile müsavat esasına müstenit
taahhütler şeraiti dahilinde cid-
dî müzakerelere doğru anî su-
rette değiştirmelerini müşkül
olduğunu nazarı itibare almak-
ta idik. Bununla beraber İngi-
liz - Fransız - Sovyet müzake-
releri dört ay devam etti ve mü-
teaddit meselelerin tavazuhuna
imkân verdi. Keza bu müzake-
rat İngiliz ve Fransız mümessil-
lerine beynelmilel işlerde Sov-
yet Rusyanın ciddi surette hesa-
ba katılması lüzumunu anlat-
mış oldu.

Fakat bu müzakereler, aşıl-
maz manialarla karşılaşmıştır.
Taktir edersiniz ki, asıl mühim
olan nokta hak profesinin filân
veya falan hükümleri veyahut
maddesi değildi. Mevzuu bahso-
lan şeyler çok daha mühimdi.

Tecavüz karşı mütekabil
yardım paktının akdi ancak İn-
gilterenin, Fransanın ve Sovyet
ittihadının mutaarızın tecavü-
züne karşı askerî bazı tedbirler
ittihasında mutabık kalmaları
takdirinde bir mânâyı haiz ola-
bilir.

Binaenaleyh bir müddet Mos-
kovada yalnız siyasi değil, aynı

zamanda İngiliz ve Fransız ordu-
ları mümessilleriyle askerî müza-
kereler de cereyan etmiştir. Lâ-
kin bu askerî müzakereler, hiç
bir neticeye iktiran etmemiş, İn-
giltere, Fransa ve Sovyet Rus-
yanın, Sovyet Rusya tarafından
yapılacak askerî yardımı kabul-
den imtina eden Lehistan bir-
likte garanti vermeleri lüzumu-
na gelip dayanmıştı. Lehistanın
bu mümanaatlarını yenmeğe mu-
vaffakıyet hâsıl olmamıştır. Hat-
tâ müzakereler İngilterenin Le-
histan tarafından gösterilen bu
mümanaatları yenmek arzusunda
bulunmaktan başka belki bu
mümanaatlara müzaheret etti-
ğini göstermiştir. Lehistan hü-
kûmetinin ve başlıca mütefikli-
nin, bir taarruz vukuunda, Sov-
yet ittihadı tarafından askerî
yardımda bulunulmasına karşı
aldıkları bu vaziyetten dolayı
İngiliz, Fransız, Sovyet müzake-
releri iyi neticelere ulaşamazdı.

Bundan sonra İngiliz, Fransız
ve Sovyet müzakerelerinin aka-
mete mahkûm olduğu bizzet be-
dihî bir halde gelmiştir.

İngiltere ve Fransa ile yapı-
lan müzakereler neyi göstermiş-
tir?

İngiliz - Fransız, Sovyet müza-
kereleri şunu göstermiştir ki, İn-
gilterenin ve Fransanın durum-
ları, çok bariz tezadlarla dolu-
dur.

Keyfiyeti sizin muhakemenize
bırakıyorum!

Bir taraftan İngiltere ve Fran-
sa, Sovyet Rusyadan Lehistan
için tecavüz karşı yardım iste-
diler, Sovyet Rusya, malûm oldu-
ğu üzere İngiltere ve Fransanın
buna muadil bir yardımda bulun-
ması şartile bu isteği kabule â-
made idi. Diğer taraftan aynı İn-
giltere ve Fransa Sovyet Rusya
tarafından yapılacak askerî yar-
dımı kabulden katıyen imtina e-
den Lehistanı ileri sürüyorlar-
dı.

Bu vaziyet karşısında yardı-
mın Sovyet Rusya tarafından lü-
zumu olmadığı halde ve zorla
kabul ettirilerek peşinen teklif
edilmesi şartile mütekabil yar-
dım bulunulması mukabiliinde
askerî yardım garantisi verir-
ken diğer taraftan bu yardımla-
rını endirekt tecavüz bakımından
öyle ihtirazi kayıtlarla mukay-
yet tutuyorlardı ki, bu ihtirazi
kayıtlar o yardımı tamamen ha-
yati bir mahiyete sokabilir ve
Sovyet Rusyaya yardımı berta-
raf etmek ve onu müteceviz kar-
şısında yalnız örakmak için bun-
lara vukuff ve katî birer mania
verebilirdi.

Bu, "Mütekabil yardım paktı-
nı az çok örtülü bir aldatma pak-
tından tefrik edebilir misiniz?,"

Fazla olarak bir taraftan İn-
giltere ve Fransa, mütekabil yar-
dım paktı hakkındaki müzake-
relerin ehemmiyetini tebarüz etti-
rerek Sovyet Rusyadan bu iş için
en ciddi ihtimamı ve pakt mü-
zakerelerini en çabuk bir netice-
ye bağlanmasını istediler. Diğer
taraftan yine kendileri bu müza-
kereleri icap eden salâhiyetleri
haiz olmanın ikinci derecede sa-
hıslara tevdi ederek azamî yavaş-
lık ve tamamen lâkayt bir vaz-
yet aldılar. Şu kadarını söyleye-
bilirim ki, İngiliz ve Fransız as-
kerî heyetleri, muayeyn salâhi-
yetleri ve herhangi bir askerî an-
laşmayı imza hakkını haiz olma-
yarak Moskovaya gelmişlerdi.

Dahası var, İngiliz askerî he-

yeti Moskovaya, hiç bir temsil
hakkını haiz olmadan gelmiş ve
bizim askerî heyetimizin talebi
üzerine, müzakerelerin inkıtama
ramak kalmışken tahriri salâhi-
yetnamesini göstermiştir. Fakat
bu salâhiyetler de gayet müphem
yani gayri kâfi idi.

İngiltere ve Fransa tarafın-
dan müzakerelerin bu kadar
hıffetle telâkki edilmesine ne
mana verebilirsiniz?

İngiltere ile Fransanın Sov-
yet Rusya ile yaptıkları müza-
kereler esnasında aldıkları va-
ziyetin bu yolla olan tezadları
müzakeratın inkıtama sebebi-
yet vermiştir.

İngiltere ile Fransanın vaz-
yetlerindeki bu tezadların sebe-
bi nedir? Meseleyi bir iki keli-
me ile şöyle hülâsa edebiliriz:
Bir taraftan İngiliz ve Fransız
hükûmetleri tecavüzden kork-
maktadırlar ve bu sebeple Sov-
yet ittihadı ile bir mütekabil
yardım paktı yapmak arzusun-
dadırlar. Çünkü bu pakt ken-
dilerini yani Fransa ile İngilte-
reyi kuvvetlendirmektedir. Fak-
at, diğer taraftan İngiliz ve
Fransız hükûmetleri Sovyet
Rusya ile yapacakları ciddi bir
mütekabil yardım paktının, va-
ziyetlerinden de anlaşıldığı üze-
re, memleketimizi kuvvetlendir-
mesinden endişe ediyorlar. İti-
râf etmek lâzımdır ki, bu korku-
lular onlardaki diğer mülâhaza-
lara üstün gelmiştir. İngiltere
ile Fransanın işaretleriyle hare-
ket eden Lehistanın vaziyeti an-
cak bu noktayı nazardan müta-
lea edilirse anlaşılabilir.

Sovyet - Alman Paktı

Sovyet - Alyman ademi teca-
vüz paktına geçiyorum.

Sovyet Rusya ile Almanya
arasındaki ademi tecavüz paktı
kararı Fransa ve İngiltere ile ya-
pılan askerî müzakerelerin, a-
şılmaz nokta nazar ihtilâfları
neticesinde bir çıkmaza gir-
mesini müteakıp ittihas edil-
miştir. Bu müzakereler müte-
kabil yardım paktının imzasını
ümit etmeye mahâl olmadığını
gösterdiğinden sulhu temin ve
Almanya ile Sovyet Rusya ara-
sında bir harp tehdidini bertaraf
etmek için başka imkânlar bu-
lunup bulunmadığı meselesini
düşünmemelik edemedik. E-
ğer İngiltere ile Fransa bunu
nazarı itibare almak istemiyor-
lar idiyse bu onların bileceği bir
işti. Bizim vazifemiz Sovyet
milletinin menfaatlerini Sovyet
sosyalist cumhuriyetleri ittiha-
dının menfaatlerini düşünmek-
ti. Kaldı ki biz Sovyet Rusya
menfaatlerinin diğer memleket-
lerdeki milletlerin hayatı men-
faatleriyle alâkadar olduğuna
katıyen kani bulunuyoruz. Fak-
at bu meselenin yalnız bir cep-
hesinden ibarettir.

Sovyet - Alman ademi teca-
vüz paktının mevcut olabilmesi
için diğer bir halin daha tahad-
dus etmesi lâzımgeliyordu. Al-
manyanın harici siyasetinde
Sovyet ittihadı ile iyi komşuluk
münasebetleri tesisine doğru bir
temayül husule gelmesi lâzımdı.
Bu ikinci şart karşısında ve Al-
man hükûmetinin harici siya-
setini Sovyet Rusya ile olan
münasebetlerinin ıslahına doğ-
ru değiştirmek yolunda bir ar-
zu gösterdiğini açıkça gördüğü-

muş zamandır ki bir Sovyet -
Alman ademi tecavüz mısakı-
nın akdi için bir esas bulunabil-
miştir.

Herkes bilir ki, son altı sene
zarfında nasyonal sosyalistlerin
iktidar mevkiine geldikleri ta-
rihtenberi Almanya ile Sovyet
Rusya arasındaki siyasi münâ-
sebat gergin olarak devam
etmiştir. Yine malûmdur ki si-
yasi içtihatlar ve sistemler ara-
sındaki farka rağmen Sovyet
hükûmeti Almanya ile normal
iş ve siyaset münasebetleri ida-
mesine uğraşmaktadır.

Bu münasebetlerin son sene-
ler zarfındaki muhtelif safhala-
rını şimdi hatırlatmak lüzum-
suzdur, kaldı ki bu safhalar ha-
tırlatılmasa da sizlerce malûm-
dur.

Maamafih, harici siyasetimi-
zin bundan birkaç ay evvel par-
tinin on sekizinci kongresinde
ve vazifelerimizi tasrih eden iza-
hatını hatırlatmak lâzımdır.

Stalin Yoldaş, harici siyaset
sahasında diğer memleketlerle o-
lan münasebetlerimizi şöyle ta-
rif ediyordu.

Evvelâ bütün memleketlerle
olan sulh siyasetimize ve iş mü-
nasebetlerimizin tarsinine de-
vam etmek.

Saniyen, ihtiyatlı bulunmak,
ve başkalarını kendi nârına yak-
maga alışık olan harp müsebbip-
lerinin memleketimizin ihtilâfla-
ra sürüklemelerine meydan ver-
memek.

Görüyorsunuz ki, Stalin Yol-
daş, Sovyet ittihadının diğer bü-
tün memleketlerle iş münasebet-
lerini tarsine taraftar olduğunu
söylüyordu. Fakat, aynı zaman-
da Stalin Yoldaş, memleketimi-
zi başka memleketlerle kendi
menfaatleri uğrunda ihtilâflara
sürüklemek isteyen harp mü-
sebbipleri karşısında teyakkuz tav-
siyesinde bulunuyordu.

Stalin Yoldaş, Sovyet Ukranya
sınır zaptetmeğe matuf olan Al-
man planları hakkında İngiliz,
Fransız ve şimalî Amerika mat-
buatı tarafından koparılan gü-
rültünün iç yüzünü ortaya vur-
rak o zaman şöyle diyordu:

Bu şüpheli şamatanın hedefi
Sovyet ittihadının gazabını Al-
manyaya karşı tahrik etmek, ha-
yayı ifsat ve sebebsiz yere Al-
manya ile bir ihtilâfa meydan ver-
mek, olması ihtimali vardır.

Stalin Yoldaş, görüyorsunuz
ki, Almanya ile Sovyet Rusyayı
birbirine düşürmek isteyen gar-
bî Avrupa politikacıların en-
trikalarını açığa vurarak hedefe
varmıştır.

Tasdik etmek lâzımdır ki,
memleketimizde basit görüşlü
faşist aleyhtarı hareketlerden hoş-
lanan ve düşmanlarımızın bu
tahriki amiz faaliyetini unutan
bazı miyop kimseler bulunuyor-
du.

Stalin Yoldaş, bu vaziyeti na-
zarı itibara alarak daha o za-
mandan Almanya ile Sovyet Rus-
ya arasında gayri hasmane daha
başka iyi komşuluk münasebet-
lerinin vücut bulması imkânını
ileri sürmüştü. Şimdi görüldüğü
ki, Stalin Yoldaşın bu beyanatı
Almanya'da umumiyet itibarile
gereği gibi anlaşılıp ve bunlar-
dan pratik neticeler çıkarılmış-
tır.

Sovyet - Alman ademi tecavüz
paktının imzası Stalin Yoldaşın
tarihi tahmininin parlak bir se-
kilde tahakkukuna delildir.

7 Numaralı Hücumbotunun Maceraları Denizler için harp

- 29 -

Ve akşam, güneş ufukta kızılalevler yaratırken kumandanları ile on kişi eden fedakârlar gurubu birbirlerinin ellerini sıkıp şans temenni ettikten sonra, Almanlar tarafından ateşe verilmiş olan Vlanden'in üzerindeki 460 ve 482 rakımlı tepelerin arkasında yürümeye başladılar.

Cenup, şark istikametinden top sesleri geliyordu. Fransız muntakaları ve Fransız zabıtları tarafından kumanda edilmekte olan gönüllü Lüksemburg kuvvetleri Sur Irmağı boyunca Raysdrof ve Ehternah'da Almanlar ile döğüşüyorlardı demek. Dikkatle bakıldığında manlarda uzaklarda şarapnelin patlamakta olduğu tefrik olunabilirdi.

Mülâzım Fortas vaziyeti tetkik ettikten sonra, Pier Doman'ı çağırdı.

— İlk hendeğe kadar yaya olarak gidebiliriz, ondan sonra hendeğe düşüyor, oyuklar başlar.. Şarapneler buraları bir hayli döğmüş olduğu için arazi gayri muntazamdır.

Pier Çavuş hayret etmişti; Mülâzımına:

— Fakat siz bunları nereden biliyorsunuz? diye sordu.

— Oraya kadar giderek vaziyeti tetkik ettim. Şimdi ilk hendeğin sonuna sola döneceğiz.

On iki kişinin de silâhları omuzlarında idi. Vaziyet her ne olursa olsun ateş etmemek emrini almışlardı. Eğer düşman ateş ederse bu takdirde yere düşüp ölmüş gibi yapacaklardı. Vücut vücuda çarpışmaları içabettiği takdirde süngü takacaklardı, artık süngülerinin ucunu, dipçik, yumruk, tekme ile döğüşecekler, fakat hiç ses çıkarmıyacaktı. Talimat bundan ibaretti.

Gayetle kolay bir yürüyüşle çabucak hendeğe gelmişlerdi. Önde giden mülâzım ve çavuşun arkasından on bir nefer de çabucak yoldan hendeğe atlamışlardı. Lük Demonjo onbaşı yalnız başına geri nöbetçiliği yapıyordu.

Gece tek tük yıldızlar ile ancak aydanlanmıştır. Büyük bir sessizlik içinde şayanı hayret bir süratle ilerleyen askerler

hendereye yaslanarak, çam dallarını açarak, bir kedi gibi yerlerde sürünerek hedeflerine yaklaşıyorlardı. Bir duraklama yaptıkları anda Mülâzım Fortas:

— Dinleyin!

Dedi. Etrafına toplanan askerler biraz gerilerinde sağ tarafta hafif bir musiki şeklinde sağır bir mırıltı işittiler.. Piyer Çavuş:

— Almanlar şarkı söylüyor olmalılar..

Mülâzım Fortas:

— Şarkı mı söylüyorlar?

Bütün kalpler sevinçle çarpıyordu. Çünkü ilk Alman hattını bu şekilde atlamış oluyorlardı.

Mülâzım Fortas alçak sesle:

— Almanların diğer sipherleri daha sağ tarafta bulunmaktadır. Hendeğe yolumuza devam edelim. Eski şato seviyesine gel, digimiz zaman Nikolosberg'e giden bir patikaya tesadüf edeceğiz. Kimbilir esrarengiz batarıya belki de bu büyük çukurlardan biri içine gizlenmiştir. İhtimal orman ile kayalık arasında muttasıl yer değiştirerek yerini belli etmekte kurtulmaktadır. Ben memleketin bu köşesini en ufak yerine kadar tamamen biliyorum. Geçen sen tatil aylarımda burada kamp kurmuş, köşeyi bucağı altüst etmişim. Bu toprakların bilmediğim bir karış yeri yoktur.

Dedi, ve gecenin karanlığı içinde arslan yürüyüşüne devam etti. On iki nefer onu takip ediyorlardı. Bu şekilde tam bir saat muttasıl yürüdüler. Bir hayli ilerlediler. Hiç kimseye rastlamamışlardı. Yalnızca ara sıra rastladıkları Alman askerlerinin şarapneler ile telef olmuş cesetleri biran için onları ürktüyordu.

Fakat Mülâzım Fortas bir denbire durdu ve eğilerek vücutunu sakladı, Çavuş ile iki kelime konuştu, bu sözleri kimse duymamış, fakat mânasını herkes anlamıştı. Çünkü muharebe mevzu olan şeyi hepsi de görmüşlerdi.

(Daha var)

Muâşeret âdabına ait bir incelik

Şimdiki İngilterenin Kraliçe Viktorya devrindeki İngiltere'den çok farkı vardır. 1863 senesinde Londrada neşredilen bir âdabı muâşeret kitabı elimize geçti. Orada çok şayanı dikkat bir fıkra var. Kitabın muharriri bir kadındır. İsmi Lady Gough olan bu Aristokrat kadın muharrir Aristokrasiye mensup bir kadının kütüphanesindeki kitapları sıralarken ne gibi kaidelere riayet etmesi lâzımgelceğini anlatarak diyor ki:

— Kadın muharrirler ile erkek muharrirlerin eserleri bir tek sıra ve raf üzerinde birbirine karışık bir halde bulundurulmamalıdır. Meğer ki erkek bir muharrirle kadın bir muharrir birbirinin zevç ve zevcesi olsun. Aralarında nikâh rabitası olmayan erkek ve kadın muharrirlerin kitapları ayrı ayrı sıra ve raflar üzerinde yerleştirilmelidir."

Vakit Kitapevi Dün ve yarın tercüme külliyyatı

No.	31-40 4 cü seri	Kr
31	Rasin külliyyatı IV	60
32	Metafizik	40
33	İskender	40
34	Kadın ve sosyalizm	100
35	Demokrit	25
36	Dinler tarihi	125
37	Filozofi ve sanat	40
38	Etika	100

Ege Tiyatrosu Temsilleri
3 Eylül Pazar günü gündüz
Üsküdar İnşirah bahçesinde
MEHCURE
Akşamı Yenışehir Cumhuriyet bahçesinde Doğu Spor klübü menfaatine
LOKMAN ZADE
Mice Pencil Varjetest

Alemdar sineması

ARTIST AŞKI
Kara Korsan

Her hafta bir şaheser
hazırlayan

LÂLE

Bugüne kadar yapılan Türkçe filimlerin en güzeli olan

Keşif Alayı

Türkçe şaheserini
gösteriyor.

İlaveten :

1) Trakya Manevraları

2) Metro Jurnal

Bugün saat 11 ve 1 de

Halk matineri

SARI ESİRLER

Yazan

Nohet mükâlatını kazanan

Pearl Buck

Çeviren

İbrahim Hov

66

Çocuk etrafına bakındı, eğer cevap vermezse babasının kendisini boğacağını anlayarak, çare siz kalıp anlattı:

— Ağabeyim, topu topu üç gece dışarıda kaldı. Ne yapar, ne eder bilmem. Bildiğim bir şey varsa, o da yeğeniniz amcamın oğlu ile geceleri sokağa çıktığıdır.

Bunun üzerine, Vang Lung, çoçunun ensesini kavramış olan elini gevşetti, oğlunu bir tarafa iterek fırlattı. Doğru amcamın odasına gitti; ve orada amcamın oğlunu, tıpkı oğlu gibi şaraptan yüzü gözü kızarmış, fakat muvazenesini kaybetmemiş bir halde buldu. Zira delikanlı, Vang Lung'un oğlundan daha yaşlı idi, ve bu gibi âlemlere alıştı.

Vang Lung amcamın oğlunun yüzüne baktı:

— Oğlumu nereye götürdün? Delikanlı Vang Lung'a alay ederek baktı ve:

— Bizim yeğen zadenin rehber ihtiyacı yok.. O kendi başına pek âlâ gidebilir.. dedi.

Fakat Vang Lung sözünü tekerr etti. Kendi kendisine,

— Şurada, şu dakikada, bu küstah, şebele suratlı oğlanı, amcamın oğlu olacak bu herifi öldürmek isten değil.. diye düşündü. Sonra korkunç bir sesle bağırdı:

— Bu gece oğlum nerelerde idi?..

O zaman, delikanlı, Vang Lung sesinin dehşetinden korktu ve kendini gözlerini yere indirdi.

— Bir zamanlar.. büyük eve ait olan avluda oturan orospunun evinde idi.. dedi.

Vang Lung bunu işitince derin bir ah çekti. Zira bu orospu bir çok erkeklerin tanıdığı, ve avam tabakası ile fakirlerin gittiği bir kadındı. Çünkü kadın, çoktan gençliğini kaybetmişti ve az bir para mukabilinde kedisini bolca vermeğe hazır bulunuyordu.

Yeğeni beklemiyerek evden çıktı, tarlalarından vurdu. Ve birinci defa olarak ta, oğlunun kendisine verdiği üzüntü, dertten topraklarında nelerin bittiğini, yetiştirdiğini gördü. Başakların nasıl dopdolu olduklarını farketmedi. Gözlerini kendi içine çevrilili olarak yürüdü, kasabanın etrafındaki kapıdan geçti ve bir zaman büyük olan eve vardı.

mez bir haldeyim."

O vakit Le Mestriye Bay Taveresko'yu meseleden haberdar etti. Taveresko iptida hiddetlen-di:

— Bu kollejin direktisi delimidir? Benim kızımı ilk rastgele bir adamın eline nasıl olmuş da teslim etmiş?

Dedi.

Sonra yavaş yavaş hali sü-künet buldu: Lukasın nasıl bir hisle kızını yabancı adama teslim ettiğini anladı. Yalnız bir şey kendisini hayrette bıraktı-yordu: Sahte diplomat kendisinin bütün hayatını yakından biliyordu, Proni sokağında olup biten her şeyden onun malûmatı olduğu görülmüyordu..

— Bu nasıl olabilirdi?

Bu sırada elinde not defterini tutan Le Mestriye kızı alto gö-türen adamın sahsı hakkında tafsilat verdi: O zaman Tave-resko'nun hiç şüphesi kalmadı:

— Pol, bu bizim yiğendir. Bu işi yapan odur."

Dedi. Pol başını kaldırdı:

(Daha var)

Bugün SAKARYA Sinemasında

DOROTHY LAMOUR'un
en güzel filmi

Ormanlar Perisi

İlaveten şayanı hayret

Gangsterin karısı

Hareketli ve kuvvetli bir film.

ve TRAKYA MANEVRALARI

Bundan sonra Le Mestriye kendisine, hatırla gelen tefferuatı nakletmesini istedi. Fakat Bayan Lukasın bildiği şeyler pek ehemmiyetsiz idi. Yabancı diplomat altmış yaşlarında bir adam idi. Saçı azdı. Kırmış kısa bryıkları vardı. Saçları alabros kesilmişti. Burun büyük ve eğri idi. Bunları anlattıktan sonra Bayan Lukas:

— Ah, dedi, bu adam da ke-limelerde (R) harflerini Dom-nika gibi, hattâ daha ziyade ağ-zında kaybediyordu."

Bunları Le Mestriye elindeki not defterine işaret etti.

— Demek bu adamda Ru-men telâffuzu vardı. Öyle mi?

— Evet, kat'i olarak emi-nim."

Bundan sonra Jan ile Pol bu kız kaçırma hâdisesinin son de-recede gizli tutulmasını tekrar rica ederek ayrıldılar. Kollejde olan herkes Domnikayı babası yanına götürmüş diye bilecekler-di.

Hâdisce gayet mühim bir sır olarak gizlenecekti.

Proni sokağa geldikleri zaman Pol Tavereskonun eşyaları hazırlanmış bir halde idi. Le Mestriye Preslesde tuttuğu not-ları burada kendisine verdi; ve nasıl hareket etmesi lâzımgel-diği hakkında tavsiyelerde bu-lundu. Fakat ısrap içinde olan Pol bu sözleri sanki duymamış gibi duruyordu. Birdenbire:

— Jan, dedi, sen de benimle beraber geleceksin. Sen bu işi babama benden daha iyi anla-tırsın."

— Yaru, sen deli misin?

Fakat Pol bunu dinlemedi. Süzünde tekrar ısrar gösterdi. Kendisini fevkalâde yalnız his-sebiliyordu. Jan ise tereddüt için-de idi. Hakikaten Jan birlikte gidecek olursa belki arkadaşına iyi bir hizmette bulunabilirdi. Bundan başka şimdiye kadar az

tanıdığı, fakat gördüğü zaman gönlüne pek yakın duyduğu Domnikaya karşı birdenbire ga-rip bir alâka uyanmıştı. Bu kı-zın saf alını altında acaba ne gibi şeyler saklı idi? Acaba ken-disini kar'ıran adam ile müşte-rek olarak hareket etmemiş mi idi?

Bu Mejesko denilen adamın mektebe geliş garip bir tesa-düf eseri olarak kızın babası Biyariçe hareket ettiği güne rastgeliyordu. Bunun manası ne olabilirdi?

Düne kadar hiç bir şeyden zevk almayan, bütün günlerini boşluk içinde geçiren bu genç birdenbire hayatının bir hedefe doğru teveccüh ettiğini görüyor idi. Böyle esrarengiz bir işe ka-rışmış olmakta garip bir zevk buluyordu. İçinde âdeta bir

detektif ihtirası uyanmıştı. Ö-nünde meçhulleri keşfetmek istiyordu.

— Pol, pekâlâ. Geleceğim. Beraber gidelim."

Dedi. Akşam olunca iki arka-daş Biyariçe istikametinde trenle hareket ettiler.

Gençler Miramar oteline var-dıkları zaman Taveresko benüz uykuda bulunuyordu. Haber getiren oda hizmetçisine:

— Oğlumu çağır, yukarıya gelsin."

Dedi. Fakat Pol yanında Le Mestriye olduğu halde odasına çıkınca biraz hayret eder gibi oldu. Pol bunu derhal hissettiği için izahat verdi:

— Baba, Jan başımıza gelen felâketli işte bana bir hayli yardım etti. Ben âdeta düşün-

TUNA KIZI

7

Lehistanın tarihi

Kuruluşundan bugüne kadar Leh milleti hür- riyeti için nasıl mücadele etti

Bugünkü Lehistanın hâmisî
Piłsudski

Tarih, Leh milletinin bir İslâm kabilesinden vücut bulduğunu kabul ediyor. Fakat bu milletin mebdî gene tarihin karanlıkları içinde kaybolmuştur.

Lehistanın ilk hükümdarı Piya-şet sülâlesinden Miçislavdır ve (960 - 962) yıllarında saltanat sürmüştür.

Bu adam Çekli bir prensesle evlenerek memleketini Cermenlerle karşı müdafaa etmişti. Öldüğü vakit oğlu Bolsas bütün İslâvları bir araya topladı. Almanlarla harb ederek Misini, Moravya ve Silezya vilâyetlerini Lehistan'a ilâve etti. (1034 - 1025) yılları arasında hüküm süren Bolsasın oğlu ikinci Piyaşet zamanında Lehistan'da da-tili harpler baş gösterdi. Putpe-rettik zühur etti. Fakat Mişko'nun oğlu Kazimir, yeniden hristi-yanlığı iade etmekle beraber Le-histanı sükût ve asayişe kavuş-turdu.

Kazimirin oğlu da cesur çıktı. Hattâ Mişko zamanında elden gi-den Ruten vilâyetini tekrar ilhak etmeğe muvaffak oldu. Fakat za-man zaman Ladislas kardeşleriyle mücadelede mağlûp olunca Alman-lara iltica etmişti. Fakat ikinci Kazimir Lehistanın en mühim kı-sımlarını birleştirmek suretile Le-histan'a tekrar bir sükûn devresi getirdi. Yalnız bu devir çok sür-medî. Litvanyalılar ve Prusyalı-larla zaman zaman atışmalar ol-du. Prens Kavrod, Prusyalıların tecavüzünden kurtulmak için Çel-meno ve Niça arazisine Alman şö-vâlyeleri yerleştirdi. Lehistanı düş-man istilasından korumak için alın-an bu tedbir, sonradan Lehis-tan için büsbütün fecî oldu. Çün-ki Alman şövâlyeleri Pomeranya-yı ele geçirerek Lehistanın en müthiş düşmanı olmuşlardı. Fa-kat Ladislas Lükitin (1306 - 1333) inkisama uğrayan vilâyetleri bir-leştirdi. Alman şövâyelerini mağ-lûp ettikten sonra kendisini Le-histan kralı ilân etti.

Bundan sonra geçen hâdiseler-in en mühim şudur:

On yedinci asırda Türkiye ile vukubulan harpte Lehistan Po-delya vilâyetini Türkiye'ye ter-kiyetmişti. Bundan sonra tahta ge-çen Jan Sobieski Osmanlı salta-natı ile uzun müddet uğraştı. Bir çok harpler yapıldı.

Saks sülâlesinden ikinci Oğüs-tün (1733 - 1673) İsveç kralına mağlûp olduktan sonra tahtın -dan indirilmişti. Fakat bir müd-det sonra tekrar Lehistan tahtı-na kavuştu. Fakat Lehistanı artık Rusyanın muzufu altına gir-mişti. Rusya imparatoriçesi ikkin-ci Katerine Lehistan'da şiddetli bir siyaset takip etti. Vatanper-verler bütün gayretlerine rağ-

men bu şiddetli siyasete muka-vemet edemiyorlardı.

Lehistan Fransa ve Türkiye-den yardım istedi. Fransa birkaç zabıt göndermişti. Türkiye, Rus yaya gönderdiği bir ultimatom -da Lehistanın tahliyesini tale-betti. Red evabı alması üzerine Rusyaya harb açıldı. Fakat bu harb Lehistanla Türkiyenin mağ-lûbiyetiyle neticelendi. 1733 yılın-da Rusya, Prusya ve Avusturya devletleri Lehistanı aralarında taksim ettiler. Lehistanın muka-vemeti üzerine Rusya 60,000 ki-silik bir ordu ile Lehistanı istilâ etti ve 1892 - 1895 de ikinci ve üçüncü defa Lehistan üç devlet arasında taksim edildi.

Netice şu idi: Bug ile Niyemen arasındaki arazi Prusyaya, Bug ile Plikaya kadar olan saha Avus-turyaya ve Varşova ile birlikte geri kalan kısım Frusyaya kalı-yordu.

NAPOLYON VE LEHİSTAN

Taksimden sonra birçok Lehli-ler Fransaya iltica ettiler. Na-polyonun emri altında harbet-mek üzere bir lejyon teşkil etti-ler. Napolyonun Prusya ve Rus-yaya karşı kazandığı zafer, Le-histan'a da yarı müstakil bir i-htikâk kazandırdı. Fakat Napol-yonun mağlûbiyeti üzerine duka-lık da ortadan kalktı. Bundan sonra 1830 - 1846 - 1848 Leh mil-leti istiklâl için muazzam iht-i-lâller başardı. Fakat Rusyanın şiddetli tazyiki karşısında muvaf-tan Çar idaresi bütün mekteple-ri Ruslaştırmağa çalışırken Bis-mark da Leh unsuru hakkındaki istisnai muameleye nihayet ver-miş, Lehlieleri arazilerinden bile mahrum etmeğe karar vermiştir.

1914 de Lehistan

1914 de yeniden ortaya çıkan Lehistan meselesi, onu istiklâl'e götürdü. Rus orduları başkuman-dan Graf Dük Nikolaviç, 14 a-gustos 1914 tarihli beyanname ile Leh arazisinin Rusyanın hi-mayesinde birleşeceğini ilân et-ti. Fakat Galiçyada yapılan zu-lüm, Lehlieleri dilgîr etti. İşte bu esnada Jozef Piłsudski ortaya çıktı. Avusturya hudutlarını ge-çerek Ruslara taarruz etti. Avus-turyada Piłsudskinin müstakil bir Leh askeri kuvveti vücuda getirmesine müsaade etmişti. 5 ağustos 1915 de Almanya ordu-ları Varşovaya girmişlerdi. Fa-kat garp cephesinde başgösteren muvaffakiyetsizlik, Almanya ile Avusturyayı yeni bir karara sev-ketti. Bu karar, 5 ikinci teğrin 1916 da negredilen beyanname ile ilân edildi. Lehistan megruti-yetle idare olunur bir krallık o-lacak ve krallar irsen tahta cü-lûs edeceklerdi. Fakat kararlar bazı hâdiselerle tatbik edileme-di. Piłsudski tevkif olundu.

5 ikincikanun 1918 tarihinde Amerika Reiscumhuru Wilson beyannamesinin 14 üncü madde-sinin 13 üncü fıkrası mucibince müttelik devletler denizde ser-best mahreci bulunmamak üzere müstakil bir Lehistan devletinin kuruluşunu ilân ettiler. Alman-ya ile Avusturyanın mağlûbiyeti neticesi olarak Lehistan'da te-sekkül etmiş olan niyabet meclisi, 5 birinciteğrin 1918 tarihinde Lehistan istiklâlini ilân etti ve bütün nüfuz ve iktidar Magde-burg hapisanesinde çıkarak Varşovaya gelen Piłsudskiye tevdi edildi.

5 şubat 1919 da Varşovada ilk

Paris elçimiz

Fransız meçhul asker âbidesine
dün bir çelenk koydu

Memleketimizi Fransada temsil edecek olan yeni büyük elçimiz Behiç Erkinin Fransız Reiscumhuruna itimatname-sini takdim ettiğini haber vermiştik. Resimde büyük elçimizi merasimden sonra Elize sarayından çıkarken görüyorsunuz.

Paris, 2 (A.A.) — Türkiye sefiri B. Behiç Erkin bu sa-bah Meçhul Asker âbidesine bir çelenk koymuştur.

Şaşılabak işler yalnız Amerikada mı olur?

On sekizinci asırda sipariş edilen bir çay takımı

Sahibine bir Çin firması tara- fından geçenlerde gönderildi

Bugünlerde Çin kıtası aktüali-tenin ilk safında duruyor. İki bin sene evvel bugünkü Londra bir ormandan ibaret iken Çinde basılan meskûkât bugün hâlâ te-davil etmekte imiş. Biz İngilte-redeki istikrarı görünce:

— Ne kadar da yerine otur-muş memleket!,,

Diye şaşa kalırız. Bu malûma-ta göre bilmiyoruz, Çine ne de-meli?

Geçenlerde İngilterede bir lor-da Çinden bir sandık gelmiş. İ-çinden Çin mamulâtı olarak bir yemek takımı çıkmış. Lord bu-nun kendisine ne sebeple gönde-rildiğini anlayamadığından gön-

deren firmadan mektup yazıp sormuş. Firmadan gelen cevap bu muammayı izah etmiş. Meğer lordun dedesinin dedesi on se-kizinci asırda bu Çin firmasına bir sipariş vermişmiş. Yavaş ya-vavaş imal edilen yemek takımı ni-hayet ikmal edilmiş ve sipariş e-den adamın ailesi adresine gön-derilmiş!

**VAKITA
abone
olunuz**

Ne var! Ne yok?

Cenup Kutpu tamamiyle buz-larla kapalıdır. Böyle olduğu halde birçok devletler hiçbir faydası görülmeyecek olan bu Kutuplara sahip olabilmek için can atıyorlar.

Bu gayret, buzlar altında pek çok kömür ve diğer maden-ler bulunduğu tahmin edildiği içindir. Meşhur İngiliz müte-hassısı Profesör Debenş buzlar altında bulunan petrol ve diğer zenginliklerin şimdilik kabili istifade olmadığını söylemekte-dir.

Maamafih, Cenup Kutpunda mütemadiyen esen şiddetli rüz-gârlardan müteharrik kuvvet olarak istifade edilmesi de ay-rica düşünülmektedir. Bu dü-şünce tahakkuk ettirilirse rüz-gârlardan alınacak enerji ile yeraltı zenginliklerini meydana çıkarmak kolay olacaktır.

Çayırklar elektrikle mu-hafaza altına alınıyor

İsviçrede meşhur ineklerin

yetiştirdiği malûmdur. Çok süt ve ren bu inekleri besleyip yetiştir-mek için yüzlerce dönüm bu-yük ve geniş çayırklar vardır. Bu çayırkları yabancı hayvanla-rın zararından korumak büyük masraflara mütevakıf olduğu için, İsviçreliiler gayet pratik bir çare bulmuşlardır.

Buna göre, alelade bir elek-trik bataryesini gayet ince elek-trik telleriyle birleştiriyorlar ve ağaç sırtıklarını çayırkların etra-fına çevreledikten sonra her on sanyede bir kere elektrik ba-taryasından azar, azar cereyan veriyorlar. Her on sanyede oto-matik şekilde cereyan alan bu tellere insan ve hayvanlar do-kunmaktan çekiniyor ve bu su-retle çayırkları muhafaza çok u-cuza mal oluyor.

Çaykovskiye heykel

Dünyanın meşhur kompo-zitörlerinden Çaykovskinin yû-züncü ölüm yılı dolayısıyla, musiki seven bütün dünya mah-

Izmirde Bayan Zübeydenin kabrı tamamlandı

Millî Şefin doğduğu ev tamir edildi

Izmir, (Hususi) — Millî Şef İ-nönü'nün Medine yokuşunda doğ-dukları tarihi evin müze haline ifrag edileceğini haber vermiş-tik. Bu ev belediyece, asıl şek-line hâle gelmeyecek şekilde ta-mir ettirilmiş ve tamiratı bitmiş tir.

Ebedî Şef Atatürk'ün validele-ri Bn. Zübeydenin Karşıyaka, Soğukkuyuda meydana getiril-mekte olan makbereleri de teş-cir edilmiş ve bir park içine alın-mıştır. Buradaki inşaat ve teşcîr

işleri de tamamlanmıştır.

DİĞER İNŞAAT

Belediyenin yaparmakta oldu-ğu çocuk hastanesi inşaatının 85 bin liralık kısmı ilerlemiş. Be-leliye reisi çocuk hastanesi in-saatına giderek tetkik eylemiş-tir. Reis bilâhara garaj santrala giderek 90 bin liralık ikinci in-saat kısmını görmüştür.

Belediye yarım milyon liraya mal olacak hâl santralin 375 bin liralık kısmını eksiltmeye çıkar-mıştır.

Çankırı köylerinde

Bir çok köylülerin dertleri din-lendi; hastalar tedavi olundu

Çankırı, (Hususi) — Halkevi-lere girişti. Doktor hastaları mu-ayene ediyor, reçete yazıyor, ki-nin veriyordu. Köyün sokakları kara camur ve balçık içinde idi. Hepimiz köylüye köyün temiz tutulması üzerinde söylesük. Köy-lü bu sözlerimizin manasını der-hal kavradı ve ayrılırken mah-cup, mahcup:

— Kusura bakmaym, bir da-haya köyümüzü çok temiz bula-caksınız.

Diyordu.

Basdak köyünün birinci isteği yeni cins bir buğday tohumu ol-du. Bu tohumdan bir miktar ge-tirmiş ekmişler bire yirmi mah-sul vermiş.

Şimdi köylü:

— Aman! diyor, bize bu to-humdan temin ediverin de bu yıl ekelim.

Çocuklara şeker dağıtılarak ayrıldık.

Tuzakçı köyünde kanlı bir hâdisse

Gönen, (Hussul) — Tuzakçı köyünden Mehmet oğlu Ahmetle aynı köyden Ali oğlu İsmail ara-sında tarlaya hayvan sokulma meselesinden bir kavga çıkmış-tır.

İki arkadaş kahvede oturur-larken Ahmet ekilmiş olan tar-laya kanun mucibince hayvan sokulamıyacağını söylemiş, İs-mail buna itiraz ederek yanında taşıdığı 30 santim uzunluğunda-

ki bir bıçakla Ahmedî omuzun-dan yaralamış ve ciğerlere ka-dar giren bıçak zavallıyı hemen öldürmüştür. Katil yakalanmış-tır.

İşin en hazin tarafı katilin he-nüz 13 yaşında bir çocuk olma-sıdır. Bu itibarla farkı müme-yiz olup olmadığı'nı tayin husu-sunda Bandırma memleket has-tanesine sevk edilmiştir.

Cenup kutbu buzları altında yatan hazineler

fillerinde ihtifaller hazırlanı-yor.

Çaykovski Rusyalı olup 1840 senesi 21 nisanında doğmuştur. Meşhur üstadın doğduğu ev mü-ze haline getirilmiştir.

Sovyet hükümeti onun namı-na bir heykel dikilmesini karar-laştırmıştır.

Yüzüncü yılını bu âbidenin önünde büyük bir merasim ya-pılacaktır.

İngilterede evlenen evlenene

İngilterenin kalabalık mînta-kalarındaki evlenmeler son on gündenberi çok fazlalaşmış-tır. Birçok evlenme memurları önünde kafilelerle çiftler bek-lemekte imiş, çünkü, İngiltere-deki askerlik kanununa göre, askere alınanların aile ve karı-larına hükümet ücret vermek-tedir.

Bu ücretten mahrum kalma-maya çalışan birçok eski nişan-lılar, sevgenler, hattâ sevişmi-

yenler alelacele evlendikten sonra kışlarına koşmaktadır.

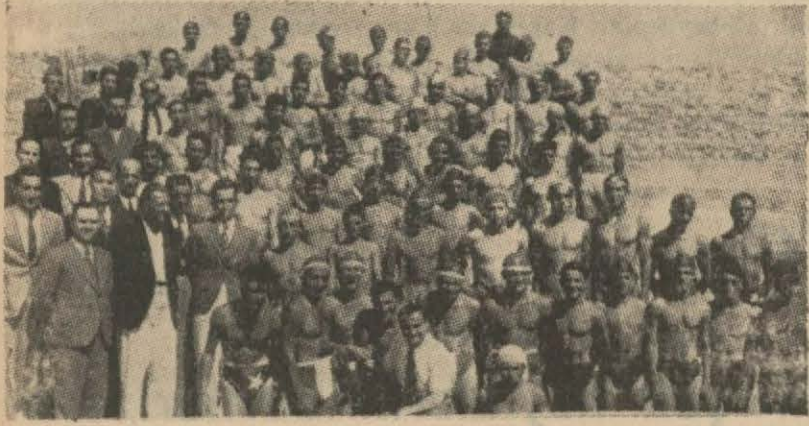
İngiltere ve Fransada çocuk-ların şehirlerden uzaklaştırıldı-ğı malûmdur. Yukarıki resimde Paristen çıkarılan küçükler tre-ne binmek üzere iken kendileri-ne verilen yemek paketlerini mu-ayene ediyorlar.

Türkiye şampiyonluğu Yüzme Atletizm

Kurbağlamada Kocaeliden Yusuf. bayrakta da İstanbul takımı yeni rekor yaptı

Çok muntazam olan dünkü karşılaşmalara altı mntaka iştirak etti

Türkiye yüzme şampiyonluğu müsabakalarına iştirak eden on mntakanın sporcuları

Su sporları federasyonu tarafından tertip edilen Türkiye yüzme birinciliklerine dün Beşiktaş stadı yüzme havuzunda başlanmıştır.

Türkiyede şimdiye kadar ilk defa olarak 10 bölgeden seksen sporcunun iştirak ettiği bu müsabakalar federasyon tarafından davet edilen hakemlerin gelmemesi yüzünden maalesef sporcu adedile mütenasip olmayacak bir şekilde karışık cereyan etmiştir. Hakemlerin azlığına rağmen bu müsabakalara iyi bir şekilde hazırlanmış olan İstanbul yüzücüleri Türk bayrak yarışını, Kocaeliden Yusuf da kurbağlamada yeni birer Türkiye rekoru yapmağa muvaffak olmuşlardır.

İstanbul takımı Türk bayrak yarışında 5.43.5 yaparak eski rekoru beş saniye, üç salise ve Kocaeliden Yusuf 200 kurbağlamada 3.1.7 yaparak eski rekoru sekiz saniye, 3 salise, indirmişlerdir. İstanbul bayrak takımını İ. Saffan, İsmail, Mahmut yüzmüşlerdir.

Dünkü müsabakaların neticesinde yapılan puan tasnifinde İstanbul yüzme takımı 60 puanla birinci vaziyette gelmektedir. Kocaeli 37 puanla ikinci, Ankara 25 puanla üçüncü, Balıkesir 16 puanla dördüncü, Trabzon 11 puanla beşinci, İzmir 8 puanla altıncı, İçel 2 puanla yedinci, Ordu 1 puanla sekizinci olmuştur.

kizincidirler.

Bu müsabakalara ilk defa giren Hatay ve Seyhan yüzücüleri büyük bir istidat göstermelerine rağmen senelerdenberi bu işlerle uğraşan kurnaz yüzücüler yanında puvan alamamışlardır.

Müsabakalar fazla yüzücü olması yüzünden iki seri halinde yapılmış ve her seride birden üçüncüye kadar derece alan sporcular final müsabakalarına iştirak etmişlerdir. Yapılan müsabakaları sırasile yazıyoruz.

100 SERBEST :

1 — Saffan (İstanbul) 1.7
2 — Ali (Ankara) 1.13.1
3 — Mehmet (Kocaeli)

200 METRE KURBAĞLAMA

1 — Yusuf (Kocaeli) 3.1.7 yeni Türkiye rekoru.

2 — İsmail (İstanbul) 3.10.4
3 — Semih (Ankara)

400 SERBEST

1 — Mahmut (İstanbul) 5.26.5
2 — Sadettin (Trabzon) 6.16.8
3 — Cevat (Balıkesir)

1 — İstanbul (Saffan, İsmail, Mahmut) 5.43.5

2 — Kocaeli (Fehmi, Yusuf, Mehmet) Yeni Türkiye rekoru.

3 — Ankara (Kâmil, Nejat, Ali)

SU TOPU :

Son olarak yapılan su topu müsabakalarında İstanbul 7 puanla birinci, Ankara 4 puanla ikinci, Kocaeli 3 puanla üçüncü, Balıkesir 1 puanla dördüncü, Trabzon 1 puanla beşinci, İzmir 1 puanla altıncı, İçel 1 puanla yedinci, Ordu 1 puanla sekizinci olmuştur.

Müsabakalara bugün devam edilecektir.

ATLETİZM :

Türkiye atletizm birincilikleri dün Kadıköy pistinde başlamıştır. Alman sıkı tedbirlerle müsabakalar çok muntazam cereyan etmiştir. Yalnız stada gelenlerden para istendiği için seyirci mikdarı ancak yüzü geçmiyordu. Günün en iyi derecesi 100 metrede alındı. Futbolcu Melih mesimin, bu mesafe üzerinde en mükemmel vaktini tuttu.

Paradan tasarruf etmek için diğer bölgelerden pek az atlet getirilmesi müsabakaları yalnız İstanbullulara inhisar ettirmişti.

Dün yapılması lâzımgelen sırlıkla yüksek atlama Ankara bölgesinin talebi üzerine bu güne alındı.

Bugün yapılacak müsabakalar dan daha iyi neticeler almak mümkündür.

Dünkü karşılaşmalarda alınan teknik dereceler şunlardır:

100 metre — Melih (İstanbul) 10.9,

Atinos (İstanbul) 11.3,
800 metre — Recep (İstanbul) 16.8 3-10

Nuri (Ankara).
5000 metre — Rıza (İstanbul) 16.8 3-10

Mustafa (Ankara) 16.24.
110 manialı — Vasfi (İstanbul) 16 5-10.

Yaver (İstanbul)
Uzun atlama — Muzaffer (İstanbul) 6.66.

Ömer (Ankara) 6.58.
Yunan diski — Arat (İstanbul) 36.84.

Sabri (İstanbul)
Cirit — Melih (İstanbul) 52.77

Ali (İstanbul) 48.60.
400×4 bayrak — Beyaz takım (Fırızan, Zare, Recep, Melih). 3.31 1.10.

Kırmızı takım (Şevket, Galip, Nuri, Gören).

— Birlikmiş paran olduğunu söyleyince baban ne dedi?
— Benden borç istedi.

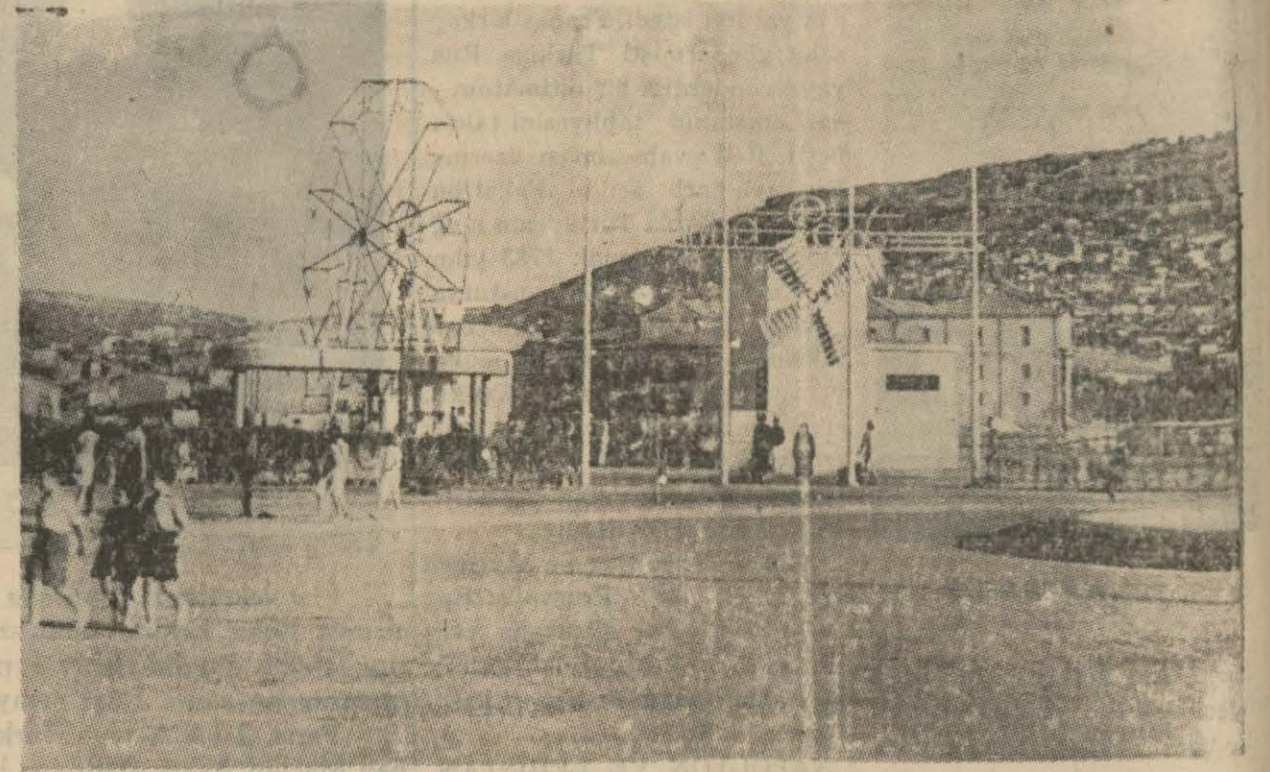
bir hafta sonra katledilmesi üzerine Stanislas Doycehowski cumhurbaşkanı ilan edildi.

12 mayıs 926 da Mareşal Pilsudski tarafından yapılan darbe hükümetten sonra cumhurbaşkanı ve başvekil Vitoş çekilmeğe mecbur oldular. Kanunu esaslı mucibince diyet reisi vekâleten devlet reisi olmuş ve başvekillet Lernberg üniversitesi profesörlerinden Bartelevi verilmisti. 31 mayıs 1926 da millî meclis Pilsudskiye cumhurbaşkanı intihap etti. Fakat Pilsudski Mareşal kalımayı tercih ederek kabul etmedi. Silezyadaki Horsof azot müessesesi müdürü kimyager İgnas Moşçişki cumhurbaşkanı ilan edildi.

Izmir Fuarından mektuplar 3

Izmir Fuarında yabancı paviyonlar

Izmir vilâyetine ait paviyonda en çok yiyecek, içecek teşhir ediliyor

Fu azla eğlence yerlerinden bir manzara

— YAZAN: Emin Karakuş

Izmir enternasyonal fuarına iştirak eden yabancı devletler paviyonlarında her bakımdan kendi memleketlerinin propagandalarını yapıyorlar. Bir tarafta kültür ve sanat bakımından başarıları muvaffakiyetleri gösteriyorlar. Diğer tarafta memleketlerinde yetişen her türlü iptidai maddeleri, kendi memleketlerine has yiyecek ve içeceği teşhir ediyorlar.

Sovyet sosyalist cumhuriyetleri birliğine ait olan paviyon muazzam bir şey. Paviyon iki kısma ayrılmış, başarıları muvaffakiyetleri tebarüz ettiren resimler, fotoğraflar, tablo ve grafikler bir tarafta, sicim ve çividen tutun da otuz kişilik büyük kamyonlara, ziraat mahlûsülleri, yiyecek giyecek ve içekten türlü gramafon makinelere varıncaya kadar her şey mevcut her şeyden bir parça, aradığımız her şeyi burada bulabiliyoruz.

Romanyaya ait paviyonda en çok yer alan eşya arasında mutfak alât ve edevatı, madencilğe ait malzeme, ziraat aletleri, presler, küçük el tezgâhları ve bütün bunlara ait rakamlar, grafikler geliyor.

Fransızların paviyonu diğerlerine nazaran daha derli toplu bir halde tefriş edilmiş, büyük bir salonun sağından başlayarak sol tarafa kapıya gelinceye kadar bütün Fransayı gezmiş ve görmüş gibi olursunuz. Pastör enstitüsüne ait tayyare modelleri, Paris eğlence yerleri satılacak edilecek, görülecek şeyler. Hele o kadın moda ve tuvaletlerine ait olan kısım, paviyonu dolaşan bütün kadınların ağızının suyunu akıttıyor.

İtalyan paviyonunun kapısından içeri girer girmez Musolinin ve Kral Viktor Emanuelin muazzam birer fotoğrafı ile karşılaştık. Orta yerde muhtelif cins eşya, her türlü ziraat ve sanat alât ve edevatı bulunuyor.

Bütün bu ecnebi devlet paviyonlarında alış veriş yapılmıyor. Yalnız memleketlerine ait şeyleri teşhirle iktifa ediyorlar. Sergiyi gezen herkes elini hiç bir şeye sürmeden bu eşyaları ve resimleri, seyrediyorlar; tabloları ve grafikleri tetkik e-

diyorlar, yazılan vazırları okuyorlar, kısaca bu memleketlere dair bir fikir edinerek paviyonu terk ediyorlar.

Fuarda İzmir, Manisa, Denizli ve daha bazı vilâyetlerimize ait paviyonlar da var. Buralarda bu vilâyetlere mahsus yiyecek ve içecek bulunuyor. Bu mallar nasıl yetiştiriliyor, nasıl ambalaj ediliyor, senelik istihsalâtın ton ve lira olarak ifadesi duvarlarda yazı halinde ifade edilmiş.

Izmir vilâyetine ait paviyonda en çok yer alan yiyecek ve içeceğe ait şeyler. Üzüm, incir, tütün, pamuk bunların başında geliyor.

1936 yılında incir 28,5 bin ton iken 1938 de 41 bin ton olmuş; 3,9 milyon liradan 5,4 milyon liraya yükselmiş. Üzüm 1936 yılında 62,5 bin ton iken 1938 yılında 75 bin ton olmuş. Tütün vitrini önünde durduk. Bu seneki istihsalâtın geçen seneden daha aşağı olduğunu görürce yanımda bize refakat eden paviyon komiserine sordum:

— Nede acaba?

— Evet dedi. 1938 senesindeki tütün istihsalâtı diğer seneye nazaran daha az görüldü.

Fakat kalite itibarıyla diğer senelerde istihsal edilen tütünlenden çok daha nefistir.

Pamuk istihsalâtımız da 1936 da 7,8 bin ton iken 1938 de 9,6 bin ton olmuş. Diğer bütün iptidai maddelerimizde böyle seneden seneye bir tezayüt göze çarpmakta.

Nazilli basmalarının bulunduğu vitrini işaret eden paviyon komiseri:

— Nazilli basmaları bu sene çok müşteri buldu, dahildeki sarfiyatımızdan ziyade bu sene Yunanistana ihraç ettik, diyor.

Manisa, Denizli ve diğer vilâyet paviyonları da aşağı yukarı aynı maksadı temine gayret ederek hazırlanmış. Manisa paviyonunun üzerinde büyük bir kızın heykelini yazmakla, resmini bismakla anlatmaya maalesef imkân yok. Onu yerinde görmekle edineceğiniz intiba çok daha başka olacaktır.

Inhisar idaresinin paviyonundan içeri girince insan büyük bir ferahlık hissediyor. Her yerde satış yerinde parlayan şişeleri, her tarafta tatlı tatlı akan su sesini işidince kendi kendime: — Üstatların kulağı cınlarsın, dedim.

“Sağlık büyük bir saadettir.”

Sağlık paviyonunun tam ortasında salonun bir başından diğer başına kadar uzanmış bu muhare Ataturk bustasının tam arkasına çıkıyor.

Sağlık paviyonu vücudumuzun mahlûf uzuvlarına, ve bunların sağlık işlerine ait resimler, tablolar, malûmat ve öğütlerle dolu. Gebe kadınların sağlık korunması, gebelerin yiyecekleri çeşit yemekler, sıhhi durumları, çocuk hıfzıssıhhası, suyun temizlenmesi, sarhoşluk ve neticeleri, içkinin yaptığı uzvi ve içtimai fenalıklar, adalelerin neveleri, bulaşık hastalıklar, dizanteri, difteri, kolera, veba, kızıl, çiçek: hastalıklarla, bunların başlangıcı, devam ve neticeleri ve korunma çarelerine dair geniş malûmat. İnsan bir hıfzıssıhha mektebine girmiş gibi, en çok gezilen, beğenilen ve istifade edilen bir paviyondur.

Sergi sarayı, paviyonların en büyüğü. İçeri girer girmez sağ tarafta bir İran bayrağı, bir Rıza Şahı Pehlevinin resmi, bir halı ve bir de kalm kaşlı esmer kısa boylu bir zattan mürekkep İrana ait bir kısım var. Bundan sonra yerli bir çok firmaların ve müesseselerin şubeleri geliyor. Burada adeta bir kapalı çarşıya imişsin gibi. Her cins ticaret ve sanat erbabı burada yer almış, icrayı sanat ve ticaretle meşgul bulunuyor.

Kültür paviyonu bütün talebe ve gençlerin adeta bir içtima salonu. Kitap, mecmua, gazetenin her çeşidi mevcut. Mükemmel de alış veriş yapılıyor.

Beri tarafta oturup istediğiniz bir eseri biraz mütealefa edebilirsiniz. En son çıkan kitabı burada ararsanız bulabilirsiniz. Her nevi mektep kitapları, ve kırtasiyeye ait her türlü malzeme bütün fuarda en dürüst mübâyaa burada yapıyor diye bilirim.

Her yerde pazarlık var, fakat burada yok.

(Devamı 11 incide)

Lehistan tarihi

(Baş tarafı 5 incide)

teşrii meclisi açıldı. Pederefski kabine reisi ve hariciye nazırı oldu. 28 haziran 1919 tarihinde imzalanan Versay muahedesi, Lehistanın istiklâlini katî surette halletmiş, yeni Lehistan devletinin hudutlarını tayin etmişti.

Almanlar Lehistanın şark hududundan çekilirken tahliye edilen arazi gâh Leh ve gâh Sovyet kuvvetleri tarafından işgal ediliyordu. Fakat bu Sovyetlerle Lehistan arasında bir mücadele fırsatı doğurdu. General Listovski ve şimdiki Lehistan orduları başkumandanı Rydz Smigly kumandasında bulunan Leh kışaati Konel ve Brest Litovsk şehirlerini işgal ettiler. Bu yüzden Sovyet kışaati ile musademeler başladı. Leh ordusu adet itibarıyla Sovyet ordularından az olmakla beraber üst üste muvaffakiyetler kazanıyorlardı. Yeni yeni yerler işgal ediyorlardı. Bu hareket Lehistan ordusunun tensik edilmesi lüzumunu ortaya çıkardı.

Az zamanda 230.000 kişilik muntazam bir ordu çıkardı. General Pilsudski Lehistan Fransa ile gelen yetmiş bin asker de bu

kuvvete iltihak etti.

1919 yılı ağustosunda Lehistan ordusu 600.000 kişiye baliğ olmuştu. Bu miktar 1920 de 740 bine çıktı.

Leh ordusu Kiyef şehrini işgal ederek Dingeper nehrini geçti. Fakat Ruslar bu vaziyet karşısında duramazlardı. İhtiyat kuvvetlerle şiddetli harplere girdiler ve Leh ordularını fena vaziyetlere düşürdüler. Varşovaya doğru ilerlemeğe başladılar. Fransa General Veygandin emri altında askeri heyet gönderdi. Pilsudski Varşova civarında aldığı tedbirle 14 - 19 ağustos 1920 yılında vukua gelen harp Lehilerin zaferi ile neticelendi. Sovyet Rusya orduları mağlûp olmuş 70.000 esir bırakmıştı.

20 eylülde Niemende kazanılan meydan muharebesi ile Lehistan istilâya uğrayan yerleri tamamiyle istirdat etti. Sovyet Rusya harbe fazla devam etmedi ve Riga muahedesini akdetti.

3 şubat 1923 sefirler konferansı, Lehistan hudutlarını katî surette tayin ediyordu. 1922 yılı ilkindeğresinde cumhurbaşkanı intihap edilen Gabriel Naronoviçin

HİKÂYE

Kadın!

Yazan: Reşat Enis

Bayan Enise Şükrü: 30 ya-
biriniz için yaratılmıştır.
— Ne muhterem bir kadın,
ne kıymetli bir dostunuz! (Eli-
ni öper.)

Hizmetçi, Bayan Neri-
man'ın geldiğini bildirir.
Neriman salona girer.
Selâmlaşır. Birkaç
havaî söz. Memduh ay-
rılır.

Enise — Ne kadar geç gel-
din, Neriman? Çay mı, şarap
mı içersin? Sandöviç yer misin?
Neriman — Hayır, hayır...
Teşekkür ederim. Hiç iştahım
yok. (Bununla beraber çay ma-
sasına yaklaşır.) Tabakları mu-
ayene eder. Hepsinden birer
parça yer.)

Enise — Ben de acıktım. Zi-
yaretler de insanın iştahını
büsbütün arttırıyor. (Pasta
yer.)

Neriman — Çok mu misafir
geldi? Yirmi, otuz falan...

Enise — Hayır, iki: Feridun
ve şimdi gördüğün Memduh...

Neriman — Sahi, Memduh
neye bu kadar çabuk gitti? Ga-
liba bana biraz tutkun... Ne der-
sin?... Sana hiç açmadı mı?...
— Hiç...

— Garip! Halbuki pek şaş-
kın bir haldeydi. Ben içeri girin-
ce pek sarardı. Dikkat etmedin
mi?

— (Hiç ehemmiyet vermiye-
rek) Bugün benzi soluktu. Mi-
desi bozuk.

— Geçen gün Selmaların e-
vinde bana pek muhatbetkâra-
ne davrandı.

— Yaa?... İyi çocuktur ve
iyi giyinir.

— (Memnuniyetle) Değil
mi? Hem de pek zeki...

— Çok... Yalnız, benim ho-
şuma gitmeyen bir tabiatı var.
Her kadına ilânı aşk eder; çok
bayağı... Hem böyleleri pek
müstekreh ve müraî olur.

— Zannetmem... Filhakika
kendisini pek iyi tanımıyorum.
Fakat, anladığımıza göre her
biyeli, hem ketüm... Hattâ ce-
saretsiz...

— Evet; aksini iddia etmiyo-
rum. Fakat, kadınlardan öyle
bir tavırla bahseder ki!... Bir-
kaç lâkırdısından anlamam: Se-
ni, kendisi için çıldırmış zanne-
diyor.

— Ne diyorsun?

— Evet, evet. Hattâ biraz
kendisini zahmete koysa, seni
kolayca elde edebilecektim.

— Bu nasıl lâkırdı? İnsan ne
çabuk aldanıyor: İyi ki bunları
bana söyledin. Ben de ona göre
hareket edeyim. (Saat yediyi
alar) Aman, saat yedi... Gide-
yim artık... (Gitmeğe hazırla-
nır.)

Enise — Canım neye acele
ediyorsun?

Neriman — Gitmek lâzım.
Bu akşam lokantada yemek yi-
yoruz. Geç kalırsam kocam
çok kızacak.

Samimiyetle öpüşürler.
Neriman süratle çıkar.
On beş gün sonra Mem-
duh'un evinde. Karanlık
bir oda. Alçak ve büyük
bir yatak.

Memduh — Kalkıyor musun
güzelim?

Neriman — Evet, gitmek lâ-
zım. Ne acı şey!...

Memduh — (Hafifçe) Mem-
nun musun? Başka bir şeye ih-
tiyacı yok mu?

Neriman — Hayır, hayır...

Memduh — Yarın Enisenin
evinde buluşacağız, değil mi?...
Ah, sevdiğim Eniseye bir ziyaret
borcumdur.

— (Gülerek) Ne ziyareti?
(Devamı 11 incede)

SİNEMA

Sinema nasıl hakikat oldu?

Fakat, mucidi diğer birçok kâşif- ler gibi sefalet içinde ölmüştür

Sinemacılığa doğrudan doğ-
ruya veya bilvasıta yarayacak
keşiflerde bulunan insanların
ekserisi lâyık oldukları şöhrete
erişmeden sefalet içerisinde can
vermişlerdir.

Bunlardan Ogüst Löprens'in
ise hayatı bir faciadır.

Beyaz perde üzerinde hey-
canlı ve yeni bir macera seyret-
tiğimiz vakit gayri ihtiyarî
haykırırız "Aman ne güzel
şey!.. fakat bu takdir cümlesi-
ni söylerken sinemanın her şeyi
hayattan aldığını unuturuz. Si-
nema hayatın soluk bir gölge-
sinden başka bir şey değildir.
Azıl güzel olan hayattır. Bunun
böyle olduğunu göstermek için
16 eylül 1890 senesinde sine-
manın nasıl icat olunduğunu
hatırlamak kifayet eder.

Bu tarihte Lui eme Ogusten
Löprens isminde bir adam yaşı-
yordu. Bu zat 24 Ağustos 1841
de Meçde doğdu.

Babası süvari zabiti idi. Sık-
sık garnizon değiştirdiği için
oğlu da babasıyla şehir şehir
dolaşıyordu. Bu sebeple Burg
lisesinde başlayan orta tahsili
Pariste Sen Lüi lisesinde bitti.

Ogüsten, tahsili sırasında fo-
toğrafı icadeden Dagerin otur-
duğu Bri köyünün civarındaki
bir şehirde de okumuştur. İki
aile sık sık birbirleriyle temas
ediyorlardı. Dagerin sözleri ve
fotoğrafı, Ogüsten üzerinde çok
müessir olmuştu.

Ogüsten lise tahsilini bitir-
dikten sonra üniversite tahsil
yapmak için Almanyaya gitti.
Laypzig ve Bon üniversitelerinin
de kimya okudu. Sakin, makul
bir talebe olarak tanındı.

Tahsilini yapıp geldikten
sonra bir arkadaşıyla beraber
bir makine atelyesi açtı. 1869
da evlendi. Evlendikten sonra
İngiltereye giderek yerleşti. Fr-
kansızca İngilizce uzun müddet
kalamadı. Bir şirket hesabına
satıcılığa başladı. Dünyayı do-

Frances Dee ile sinemanın yeni erkek yıldızlarından
Randolf Skot çevirmeğe başladıkları bir filmde...

laştı. Amerikaya gitti. Newyork-
ta yerleşerek karısıyla çocukla-
rını getirtti.

Ogüsten Newyorkta duvar re-
simleri yaparak hayatını kaza-
nıyordu; bu resimleri daha canlı
ve daha ziyade hayatı ifade e-
den bir tarzda göstermek çare-
lerini düşünüp duruyordu. Dü-
şündüğü fikirleri gizli gizli tat-
bik etmeğe başladı. Evinin bir
odasını atölye haline koydu.
Kapasını kilitleti. Ev halkının

buraya girmesini şiddetle me-
netti.

Bu çalışma sıralarında on
dört yaşında bulunan kızı Mari-
yella (Bugün Newyorkta yaşa-
maktadır) babası çalışırken o
da kapısının açık kalmış olma-
sından istifade ederek içeriye
şöyle bir baktı. Odanın duvar-
ları bembeyazdı ve bu bembeyaz
duvarlardan birisi üzerinde
birtakım hayaller hareket edi-
yordu.

1886 da Ogüsten, Amerika
hükûmetine müracaat ederek
"canlı hayaller gösteren usul ve
aletin, ihtira beratını aldı. Bu
beratın numarası 376.247 dir.
1888 de ilk defa olarak Londra-
da halk karşısında ve pencere-
leri tamamen kapalı bir salonda
ilk sinemasını gösterdi.

Bu salonda hazır bulunan bir
gazeteci bu ilk sinemaya dair
intibalarını şöyle yazıyor:

"Atlı tramvaylar beyaz perde
üzerinde yürüyor. Köprü üze-
rinden geçen bir adamın cigara-
sından çıkan dumanları görü-
yorum.."

Bu tarifi bugün küçük bir
çocuk bile okusa sinemadan
bahsedildiğini derhal anlar. Fa-
kat, bu, bugünkü sinema değil-
dir.

Çünkü bir manzaranın beyaz
perde üzerinde görünüşü ancak
yarım dakika devam ediyor,
sonra salon aydınlatılıyor ve bu
aydınlıkta makineye ikinci bir
cam takılıyordu.

Fransada ilk sinemayı Paris-
te 1895 tarihinde operada gös-
teren gene Ogüsten oldu. Ame-
rikaya gitti ve makinesini ora-
da tekemmül ettirdi.

Bulgaristanda Türk
aleyhine bir cemiyet
"İslâm müdafileri"
cemiyeti..
Bulgar hükûmetini bu
cemiyeti kapatmasını
bekliyoruz

Sofya, (Husul) — Köseiva-
nof hükûmeti ve bu hükûmet-
ten evvelki hükûmetler Bulga-
ristanda yeni kurulan idare re-
jiminin prensiplerine aykırı
buldukları karıştırıcı ve halk
arasına nifak tohumları saçan
bütün cemiyetlerle komiteleri,
vatanî ve siyasî teşekkülleri
kapatmışlardır.

Bulgaristan Türkleri arasın-
da kültürlü yaymak, halkı ten-
vir etmek maksadıyla kurul-
muş olan eski (Turan) cemiyet-
leri de bu kapatılan cemi-
yetler arasında idi. Türk-
lerle meskûn bazı kasa-
ba ve köylerdeki hayır cemiyet-
leri de neşredilen umumî bir
emir icabatından olarak kendi
kendilerine kapanmışlardır. Bu
hususla sırf kendi dahillî işleri-
ne taallûku olan bir mesele ol-
ması dolayısıyla Bulgar hükû-
metine bir tarizde bulunmak
bittabi hiç kimsenin aklından
geçmez.

Ancak... Huzur ve sükûnun
tam mânasıyla teessüsü namına
tevessül edilen bu hareketin
demir kıskacı içinden, her na-
sılsa kurtulabilmiş bir cemiyet
vardır, ki, bu menfi teşekkül
Bulgaristan Türkleri arasında
ikiliği, düşmanlığı ve münaf-
reti sokmaktadır.

(İslâm müdafileri cemiyeti)
namı verilen bu cemiyet
Sofyada baş müftü Abdullah
Hocanın himayesinde (Medeni-
yet) adlı bir gazetesi de çık-
maktadır.

Basri, Hafız Şinasi, Hafız Yu-
suf, Hafız Emin, Hafız Musta-
fa Asım namlarında bir sür-
câhl hafızlar bu gazetenin ba-
şına üşmüşlerdir.

Bu gazete, şapka giyen, lâti-
harflerini öğrenen, Türkiye-
seven herkesi küfürle itham et-
mektedir. Yalan yanlış bir ta-
kım âyet ve hadislerle Sofyanın
göbeğinde Araplık iddiasına
kalkışan bu gazeteyi çıkaran
lar Bulgaristanın Türkleri-
meskûn her yerinde (İslâm mü-
dafiler cemiyeti) nin birçok şub-
belerini açmışlardır.

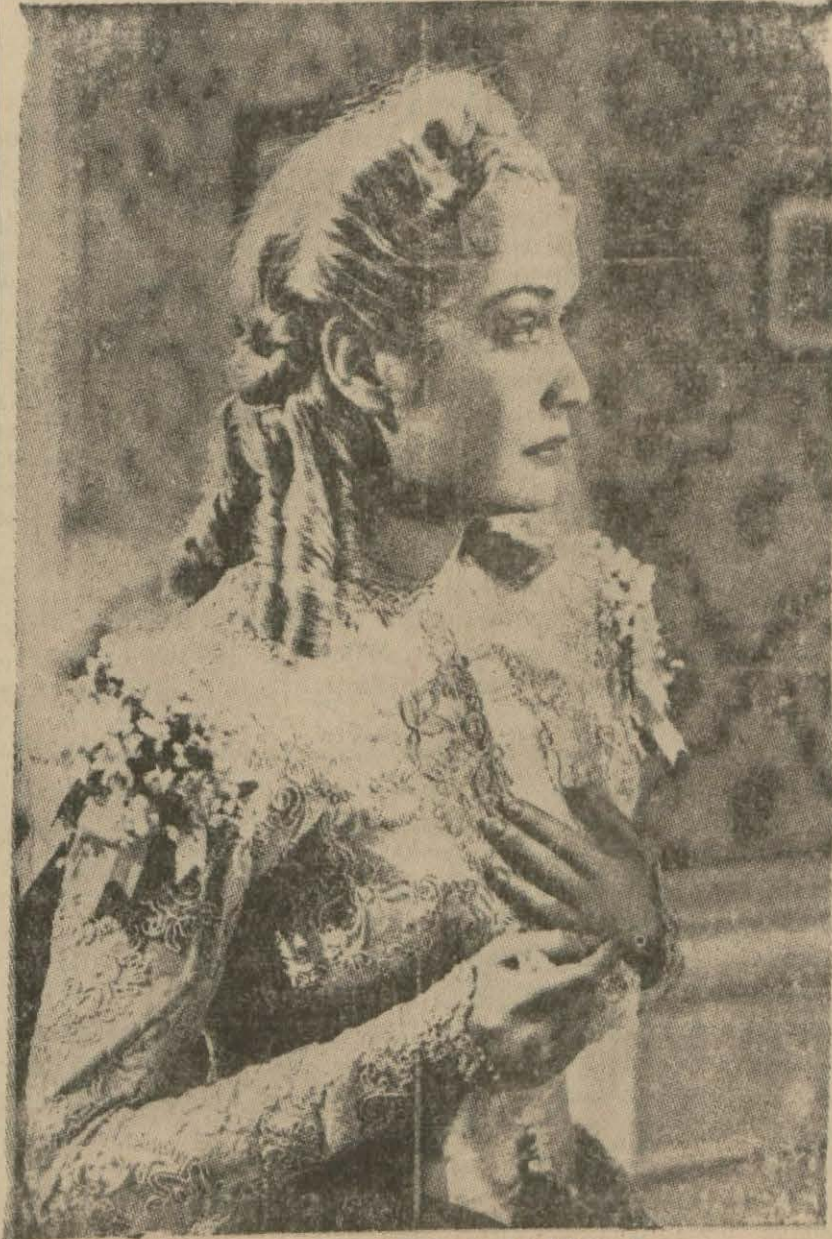
Varnada bir Hafız Eşref
Kırcaalide bir Mustafa A-
sım, Razgradda bir Deli Hafız
Şumnuda Nüvvap medresesi i-
çinde toplanmış düzüneleri
hafızlar, yarım milyon Türk
gerillige, cehalete ve Türkiye-
düşmanlığa doğru sürükleyebi-
mek uğrunda ellerinden gele-
bütün alçaklıklara müracaat e-
diyorlar.

Bütün bu hafızların liderliği
ni eden çok münafık bir hoc-
daha vardır, ki, Başmüftü Ab-
dullah hoca ile elele vererek
Türk mekteplerinde lâtîn harf-
lerini okutan münevver mu-
allimlerin başına musallat olmuş-
tur.

Eski müftü Hüseyin Hüsnü
hoca namındaki bu softa Ma-
rif nezaretinin tensibiyle Bul-
garistandaki Türk mekteplerin-
de dinî tedrisatın mürakabe ve
teftişine memur edilmiştir.

Fakat bu hak ve salâhiyetin
yeni Türk harfleri aleyhine kul-
lanan ve bu harfleri okutan
muallimleri birçok iftira ve ba-
hanelerle Türk mekteplerinde
uzaklaştıran Hüseyin hoca, bu
yük Türk inkılabına zehirli di-
lini uzatmaktan çekinmeyen bir
hayasızdır. (İslâm müdafiler
cemiyetini) kuranlardan birisi
de budur.

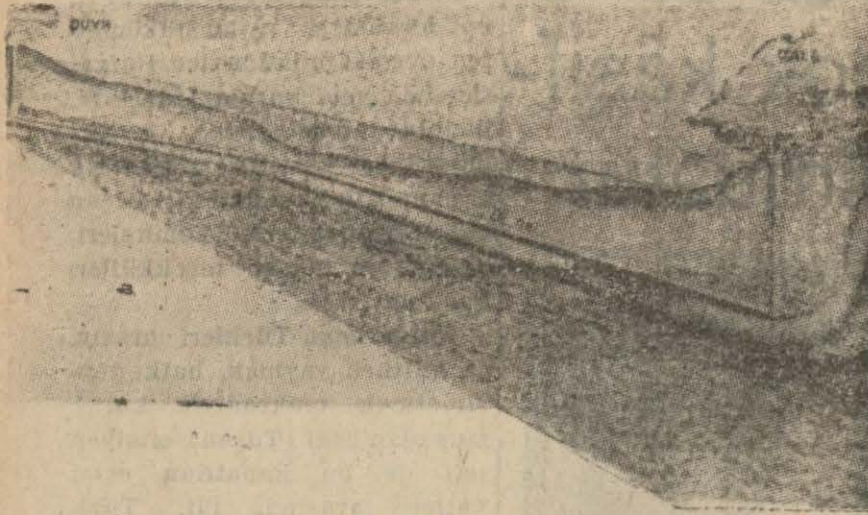
Bu cemiyetin maksat ve ga-
yesi Bulgaristan Türklerini ka-
milen sarıklı bir hale koyduk-
tan sonra yeniliğe, terakkiye
(Lâtfen sayfa çeviriniz)

Miryam Hopkins yeni, tarihi filminde...

Manş tüneli

Niçin bir türlü açılmıyor

Bugün "Manş denizi, altın, dan bir tünel açmak fikri gün, delik meselelerin sık sık tekrar edilenlerinden birisi olmuştur. Artık herkes bu meseleye inanıyor. O halde irgeç müşküller yenilenecek ve Manş tüneli açılacaktır. Bu Süveyş kanalının açılması kadar kat'idir ve mu kadderdir.

Manş denizi altında bir tünel açılacağına inananların başında, eski Fransız nafla nazırı Yive Létroque gelir. Bu zat elyevm Pariste Senden civarında ahsap bir binada bulunan "Fransa ile İngiltere arasında denizaltı demiryolları, şirketinin başında uzun zaman çalışmıştır. Sonra Mesaisini bıraktığı arkadaşları Dot-riye bırakmıştır.

Manş denizinde bir tünel açarak, Fransa ile İngiltereyi birleştirmek fikri pek yeni değildir. Napolyon Bonapart Fransa ile ittifak akdine taraftar olan İngiliz Liberal Partisi Şarlı Ceyms ile, Duvr ile Kale arasında deniz altında bir geçit kazmak fikrini görüşmüşlerdi. O vakit fikri, fenni ve mümkün bulan Fransız mühendisi Matiyu, bu işin 137 sene sonra gene Fransa ve müttefikli İngiltere arasında müzakere olunacağını hatırlan- dan geçirmemişti.

Bu plân her vakit İngilterede iyi karşılanmıyordu. Çünkü İngiltere bir adadır. Ve tayyare asrından evvel doğmuş insanlar, adalar üzerinde oturan milletlerin istilâya uğramıyacağına kanidirler. Onun için İngilizler, bir tünelle Avrupaya bağlanmaktan hoşlanmıyorlar.

Fransız diplomatlarından bir çoğu ise, 1914 te böyle bir tünel açılmış bulunsaydı cihan harbinin çok çok iki sene devam edebileceğini, belki de hiç olmayacağını iddia ederler.

Mareşal Föş bu fikirdeydi. Fakat 1882 denberi bu tünelin açılmasına muhalefet eden Britanya imparatorluğu müdafaa meclisi bu fikrde değildi.

Mademki İngilizler bu tünelin açılmasını iyi karşılamıyorlar, şu halde tünel açılmıyacak demektir.

Taraftar olanlara düşman etmekten ibarettir.

Demek oluyor, ki bu (İslâm müdafileri cemiyeti) Bulgaris, tann şimdiki idare rejimine münafi olarak Bulgar tebeası halk arasında dağınıklık ve münaferete yol açmaktadır.

Binaenaleyh, yeni kurulan Bulgar idare rejimi prensip ve umdeleriyle ayrıklı hareketlerde bulunuyor demektir.

Bu itibarla, diğer kapatılan cemiyetler gibi, İslâm müdafileri cemiyetinin de kapatılarak Türkler arasında huzur ve sükûnu tesis etmek lazımdır. Ne tice itibariyle de, böyle bir hareket, dostluğa yaraşır çok etkili bir icraat olacaktır.

Sofya:

M. Necmeddin DELİORMAN

Yalnız, Fransızlar böyle düşünmüyor. Bir Fransız gazetesi bu meseleyi mevzuu bahsederken: "İngiliz dostlarımızı biliriz," diyor. İngilizler fikirlerini çok yavaş değiştirirler. Büyük harptenberi Büyük Britanyanın harici siyasetini hatırlayınız. Yirmi sene hattâ Münih müzakerelerinden sonra bile, Alman hüsnüniyetine inandılar. Ancak, Almanya muahedeleri resmen nakzettikten ve Çekoslovakıyı ilhak ettikten sonra, bir ki İngiliz parlamentosu mecburi askerlik kanununu imzaladı. O halde Londranın Manş tüneli lehinde karar vereceği gün de bekleyebiliriz. İhtimal bu gün çok uzak değildir.

İNGİLİZ KRALİÇESİ TÜNELE NİÇİN RAZI OLMUŞ?

Filhakika Manş tüneli fikri, üzerinde ısrar edilen olgunlaşmış bir fikirdir. 1862 tarihine doğru kraliçe Viktorya bu tünelin açılmasına razı olmuştu. Romancı Andre Moruvarın söylediği için bu tasavvura taraftar olmuştur.

Bu tarihten 1876 yılına kadar İngiliz ve Fransız haricîye nezaretleri bu mesele etrafında mütemadi müzakerelerde bulundular. Nihayet iki hükümet arasında gerek bu tünelin açılması, gerekse bu tünelin işletilmesinden doğacak bey-nelmillel, mall ve iktisadi hattâ siyasi meseleler etrafında tam bir anlaşma oldu.

Tünel fikrinin katileştğini zanneden birçok mülkeseler işe girdiler. Birisi Paris te, diğeri Londrada olmak üzere iki şirket kuruldu. Fransız şirketi, 1875 de kanunî merasimî kılmal ederek teşekkül etti ve işe başladı. Fakat İngiliz şirketi bugüne kadar krallık parlamentosunun bir türlü çıkmıyan müsaadesini bekliyor. Her iki şirket şimdiye kadar, etüd, keşif, plân, sondaj ve bina inşaatı için milyonlar sarfetmişlerdir.

Cihan harbine kadar Sangat şehrinde denizaltındaki "tüb," ü kolaylıkla delmek için hazır, lanan tazyikli hava fabrikasını görmek mümkün oldu.

1880 - 1881 yılında İngiliz şirketi Abos Klif civarında te-beşir tabakaları arasında 2 kilometre uzunluğunda bir tecrübe dehlizi açmıştı. 1918 yılında bu dehliz pek mükemmel kullanılabilir halde duruyordu.

Şirket bu dehlizi açtığı vakit içerisinde mutantan bir ziyafet vermeği ihmal etmemiş, bu ziyafete İngilterenin bütün kibar kadınları hazır bulunmuştu. Ziyafette hazır bulunan meşhur Lord Gladstena deniz altında böyle bir kanal açılmak imkân- sız olduğundan, tebeşir tabakalarının rutubetsiz kalmasına imkân olmadığından ve ratıp duvarların çabuk yıkılacağından,

3 Pazar 939

12.30 Program. 12.35 Türk müziği: (Ankara Radyosu küme sazi ve karışık koro) 13: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 13.15 - 14.00: Müzik (karışık program) 19.00: Program. 19.05: Müzik (Senfonik plâklar). 19.30: Türk Müziği: Fasil heyeti. 20.15: Konuşma. 20.30: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 20.50: Türk Müziği: Okuyanlar: Meharet Sağnak. Necmi Rıza Ahiskan, Çalanlar: Vecihe Deryal, Reşat Erer, Cevdet Kozan. 1 - Tanburi Cemil - Hüseyin şarkı (Görmek ister gözlerim) 2 - Asım Bey - Hicaz şarkı (Her zahm çiğersuza devakâr aranılmaz). 3 - Hicaz türküsü (Yürü dilber yürü). 4 - Halk türküsü (İnce çayır biçilir mi?) 5 - Tanburi Cemil - Kürdili hicazkâr peşrevi 6 - Tanburi Cemil - Kürdili hicazkâr şarkı (Defni nâleş eylerim) 7 - Lemi - kürdili hicazkâr şarkı (Bir kendi gibi zalimi sevmiş) 8 - Lemi - Kürdili hicazkâr şarkı (Sazın gibi sinem dahi) 9 - Suphi Ziya - Kürdili hicazkâr şarkı (Bahçenizde bir gül olsam). 10 - Vasil - Kürdili hicazkâr saz semaisi.

21.30: Konuşma (Doktorun saati). 21.45: Neşeli plâklar - R. 21.50: Müzik konuşması (Cevat Memduh). 22.05: Müzik (Küçük Orkestra - Şef: Necip Aşkın): 1 - Alois Pachernegg Viyananın cazibesi, 2 - Hermann Dostal Marş 3 - Saint-Saens Kahramanlar Marşı. 4 - Beethoven. Bir dost. 5 - Hans Schneider. Tirol dağlarının halk şarkı ve dansların dan potpuri. 6 - Mannfred. Bir Karnaval hilyası - Intermezzo. 7 - Drigo. Esmeralda Baletinden ağır vals. No. 3. 22.00: Son ajans haberleri, ziraat, ešham ve tahvilât, kam-biyo - nukut borsası (fiat). 23.20: Müzik (Cazband - Pl.) 23.55 - 24.00: Yarınki program.

dan bahsediliyordu. Liberali fırkanın meşhur şefi bu sözlerle bir cevap vermeden bir kibrit aldı, duvara sürttü. Bir ateş parladı ve Gladston ci-garasını yaktı.

Fakat bu sırada meydana çıkan Mısır meselesi iki hükümetin arasını bozdu ve imparatorluk müdafaa meclisi, Manş denizinde açılacak bir tüneli memleket müdafaaı bakımından tehlikeli gördü. Ve 57 senedenberi bu fikrini değiştirmede.

Duvar ile Kale arasında deniz altında 60 metre nisf kutunda çeşim ve mütecanis bir tebeşir tabakası vardır. Gri renkte su geçmez taşlar. İşte 60 kilometre imtidadında olan tünel bu kayalıkları delerek geçecekti. Bu 60 kilometrelik yolun yalnız 39 kilometresi su altındadır.

Tünel Kale civarında Sangat, tan başlayacak ve Duvar civarında Şekspere Klifte İngiliz top-rağına çıkacaktır. Burada tuhaf bir tesadüf kaydetmek lâ-zimgelir.

Bundan otuz sene evvel Ble-riyo ilk defa tayyare ile Manşı geçtiği vakitte de bu yolu takip etmişti. Deniz altında çalışma biribirine müvazi olan 5 - 6 metre nisf kutunda iki tûb ile temin edilecek ve bu iki müvazi tûb her on beş metrede bir, birbirleriyle birleşecekti.

Tüpleri havalandırmak ise bugünün tekniğine göre hiç de güç bir iş değildir.

İngiliz ve Fransız mühendislerinin hesaplarına göre tünel 5 milyarla açılabilirdi. Tünel

Hattalık Radyo

Pazartesi 4 - 9 - 939

12.30 Program. 12.35 Türk müziği (Pl.) 13.00: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 13.15 - 14.00: Müzik (karışık program) 19.00: Program. 19.05: Müzik (Senfonik plâklar). 19.30: Türk Müziği: Fasil heyeti. 20.15: Konuşma. 20.30: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 20.50: Türk Müziği: Okuyanlar: Meharet Sağnak. Necmi Rıza Ahiskan, Çalanlar: Vecihe Deryal, Reşat Erer, Cevdet Kozan. 1 - Tanburi Cemil - Hüseyin şarkı (Görmek ister gözlerim) 2 - Asım Bey - Hicaz şarkı (Her zahm çiğersuza devakâr aranılmaz). 3 - Hicaz türküsü (Yürü dilber yürü). 4 - Halk türküsü (İnce çayır biçilir mi?) 5 - Tanburi Cemil - Kürdili hicazkâr peşrevi 6 - Tanburi Cemil - Kürdili hicazkâr şarkı (Defni nâleş eylerim) 7 - Lemi - kürdili hicazkâr şarkı (Bir kendi gibi zalimi sevmiş) 8 - Lemi - Kürdili hicazkâr şarkı (Sazın gibi sinem dahi) 9 - Suphi Ziya - Kürdili hicazkâr şarkı (Bahçenizde bir gül olsam). 10 - Vasil - Kürdili hicazkâr saz semaisi.

21.30: Konuşma (Doktorun saati). 21.45: Neşeli plâklar - R. 21.50: Müzik konuşması (Cevat Memduh). 22.05: Müzik (Küçük Orkestra - Şef: Necip Aşkın): 1 - Alois Pachernegg Viyananın cazibesi, 2 - Hermann Dostal Marş 3 - Saint-Saens Kahramanlar Marşı. 4 - Beethoven. Bir dost. 5 - Hans Schneider. Tirol dağlarının halk şarkı ve dansların dan potpuri. 6 - Mannfred. Bir Karnaval hilyası - Intermezzo. 7 - Drigo. Esmeralda Baletinden ağır vals. No. 3. 22.00: Son ajans haberleri, ziraat, ešham ve tahvilât, kam-biyo - nukut borsası (fiat). 23.20: Müzik (Cazband - Pl.) 23.55 - 24.00: Yarınki program.

Salı 5 - 9 - 939

12.30: Program. 12.35: Türk müziği: (Okuyanlar: Müzeyyen Senar, Çalanlar: Vecihe Deryal, Cevdet Kozan, Kemal Niyazi Soyhun) 1 - Ze-ki Arif - Mayo şarkı (Açıldı bahçe de güller). 2 - Faize - Nikriz şarkı (Gönül ne için ateşlere yansın). 3 - Halk türküsü - (Elveda dost de-li gönül) 4 - Halk türküsü - (Şahane gözler). 5 - Halk türküsü - (A Fadimem haydi senle kaçalım) 6 - Halk türküsü - (Kır oğlanın davarı) 13.00: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 13.15 - 14.00:

açıldıktan sonra senetlerinin yüzde 9 kâr getirebileceği şimdiden tahmin olunuyor.

Manş denizinde senenin 220 günü fırtına geçtiği için, deniz, altından seyahat ücreti vapura nazaran yüzde 20 ucuz olacağından, aynı zamanda Parisle Londra arasındaki mesafeyi beş saatte aşmak da bu suretle mümkün olduğundan seyyahların bu yeni yolu tercih edecekleri mu-hakkaktır.

TÜNELDEN KİMLER ZARAR EDECEK?

Mak Donald'ın başvekil oldu. Şu sıralarda tünel tasavvurlarından kendisine bahsedilince: - Ben buna muhalifim. Tünel açılırsa Fransız sütleri Londra'ya çok kısa zamanda gelecek ve bu suretle cenubi İngiltere çiftlik sütleriyle rekabet edecek.

Dediğini rivayet ederler.

Bu rivayet belki doğru değildir. Fakat bu tünelden Manş denizinde işliyen İngiliz gemilerinin zarar edecekleri mu-hakkaktır. Tünel nakliyatı kıs men şimendiferle yapılınca bir-zok gemi ve tayfa işsiz kalacaktır. Fakat bütün bunlar tünelin açılmasına mani olan meseleler değildir. Asıl mesele parlamen-to mahafilinde olan muhalefet-tir.

İngiltere hükümeti son aylar içerisinde Avrupa siyasetini de-giştirmişti. Şu halde yakın bir Atide Manş tüneline olan ana-nevi düşmanlıktan vazgeçeceği ni umanlar belki de yanlış değildir.

Müzik (karışık program).

19.00: Program. 19.05: Müzik (Halk müziği - Pl.) 19.30: Türk Müziği (Halk türkileri, saz eserleri). 20.15: Konuşma. 20.30: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 20.50: Türk Müziği: Ankara Radyosu Küme ses ve saz Heyeti. 21.30: Konuşma. 21.45: Neşeli plâklar - R. 21.50: Müzik (Bir solist) 22.00: Müzik (Radyo orkestrası). Konser tak-dimi - Halil Bedi Yönetken. 1 - Mozart Figaronun düğünü operası nın uvertürü. 2 - Boieldieu Le Ca-life de Bagdad operasının uvertürü 3 - Borodin 3 üncü Senfoni. 4 - Kodaly Morosék dansları. 23.00: Son jans haberleri, ziraat, ešham ve tahvilât, kam-biyo - nukut borsası (fiat) 23.20: Müzik (Cazband - Pl.) 23.55 - 24.00: Yarınki program.

Çarşamba 6 - 9 - 939

12.30: Program. 12.35: Türk Müziği - Pl. 13.00: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 13.15 - 14.00: Müzik (Riyaseticum: Hur Bandosu - Şef: İhsan Küncer) 1 - Gurgeot Marş, 2 - Pares "Fiametta", Mazurka. 3 - Keler - Bela Romantik uvertür. 4 - Leo Delibes Coppelialı balesi seleksiyonu. 5 - Gustave Michiels. Çarşaf No. 1.

19.00: Program. 19.05: Müzik (bir konserte) 19.30: Türk Müziği (İnce-saz faslı) 20.15: Konuşma. 20.30: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 20.50: Türk Müziği: (Müsterek ve solo taganni) Okuyanlar: Melek Tokgöz, Mustafa Çağ-lar. Çalanlar: Ruşen Kam, Cevdet Kozan, Zühri Bardakoğlu. 1 - Bes-tenigar peşrevi. 2 - Bimen Şen - Bestenigar şarkı (Derdimi ummana döktüm). 3 - Evic türküsü (Atla-dım bahçene gi-dim). 4 - Udi Fah-ri - Hicaz şarkı (Bahar olsa cemen-zar olsa) 5 - Santur taksimi - Züh-tü Bardakoğlu. 6 - Udi Ahmet - Se-gâh şarkı (Bakıp ahvalı perişanına ar cyle gönül). 7 - Ethem Efendi - Hüzam şarkı (Eski çeşmin hasretile ağlıyor) 8 - Refik Fersan - Mahur türküsü (Tepeler tepeler) 9 - Fa-ze - Nihavent şarkı (Kız sen geldin çirkin) 10 - Refik Fersan - Mahur şarkı (Kırpığıne sürme çek)

21.30: Haftalık posta kulusu. 21.45: Neşeli plâklar - R. 21.50: Müzik (Melodiler) 22.00: Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necip Aşkın) 1 - Rudolf Mütlzler Ha-li bana bi hava daha çal. 2 - Frans Lehar Çocuk Prens operetinden vals. 3 - Lozart Re Majör divertimentodan Menuet dan-sı. 4 - Erich Kalman Hollan-dalı kadın operetinden potpuri 5 - Pepi Müller La Paloma şarkısı üzeri-ne potpuri. 6 - Zleher Viyanalı küçük kız. 23.00: Son ajans haberleri, ziraat, ešham ve tahvilât, kam-biyo - nukut borsası (fiat) 23.20: Müzik (Cazband - Pl.) 23.55 - 24.00: Yarınki program.

Perşembe 7 - 9 - 939

12.30: Program. 12.35: Türk müziği: Okuyan: Necmi Rıza Ahiskan Çalanlar: Cevdet Kozan, Ruşen Kam 1 - İshak - Bayatı Peşrevi. 2 - Ali Efendi - Bayatı şarkı (Daim seni ben ararım). 3 - Sevkî Bey - Uşşak şarkı (Esirzâlfünün ey yüzü ma-hum) 4 - Ali Efendi Uşşak şarkı (Sen ey servirevan ruhsarı gülgün) 5 - Salâhattin Pinar - Bayatı şarkı (Delisin deli gönlüm) 6 - Halk türküsü (Yağmur yağar ordan burdan) 13.00: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 13.15 - 14.00: Müzik (karışık program).

19.00: Program. 19.05: Müzik (oda müziği - Pl.) 19.30: Türk müziği (Fasil Heyeti) 20.15: Konuşma (Ziraat saati). 20.30: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 20.50: Türk Müziği: Okuyan: Radife Neydik. Çalanlar: Ruşen Kam, Cevdet Kozan - Bardakoğlu. 1 - Vasilâki - Kürdili hicazkâr peşrevi 2 - Salâhattin Pinar - Kürdili hicazkâr şarkı (Aşkınla yanan gönlüme bulaşma şifa sun) 3 - Piyanişt Yorgi - Kürdili hicazkâr şarkı (Neşe ile segen) 4 - Cevdet Kozan - Udk tak-simi. 5 - Udi İbrahim - Kürdili hicazkâr şarkı (Sarı bir gül gibi). 6 - Şükrü Senozan - Buselik şarkı (Gö-nül harareti - İmmez). 11 - Okuyan: Sadi Hoşses: 1 - Bol âhenk Nuri Bey - Rast şarkı (Maillem bir nazlı-vare) 2 - Refik Fersan - Rast şarkı (Af-eyle suçum) 3 - Şemseddin Ziya - Mahur şarkı (Şu güzlele bir ba-ken) 4 - İsak Varan - Mahur şarkı (Şu âmiş irin'in). 5 - Nikolaki

12.30: Program. 12.35: Müzik (küçük orkestra - Şef: Necip Aşkın) 1 - Brahms Macar Dansı No. 1. 2 - Spero Kochmann Ebedî Ar-taş. 3 - Franz Königshofer Tü-Entermeezzo. 4 - Frederick Hü-mann seyahat şarkıları (Fantasye) 19.10: Türk müziği: (Fasil heyeti) 20.00: Memleket saat ayarı. 20.15: Temsil. 20.40: Ajans ve meteoroloji haberleri. 21.00: Türk müziği (Şen oda müziği - İbrahim Özgür ve Ateşböcekleri).

18.00: Program. 18.35: Müzik (küçük orkestra - Şef: Necip Aşkın) 1 - Brahms Macar Dansı No. 1. 2 - Spero Kochmann Ebedî Ar-taş. 3 - Franz Königshofer Tü-Entermeezzo. 4 - Frederick Hü-mann seyahat şarkıları (Fantasye) 19.10: Türk müziği: (Fasil heyeti) 20.00: Memleket saat ayarı. 20.15: Temsil. 20.40: Ajans ve meteoroloji haberleri. 21.00: Türk müziği (Şen oda müziği - İbrahim Özgür ve Ateşböcekleri).

Mahur saz semaisi. 21.30: Konuşma. 21.45: Neşeli plâklar - R. 21.50: Müzik (bir opera - İlekliyonu). 22.00: Müzik (Türkçe - Orkestra - Şef: Necip Aşkın) 1 - Valtin - Schrad - Ak-şeri (Türkçe) 2 - Levine H-moresk. 3 - Gerhard Vinkler. Do-na Şikita (İsraiyol uverürü) 4 - Rubins - tümü halo söfi Toredor ve Fndülüs. 5 - Fr Köpp. Yaz akşamı süiti. 6 - Jac Mayis İhtişarı (vals) 7 - Jac Marş. 23.00: Son ajans haberleri, ziraat, ešham ve tahvilât, kam-biyo - nukut borsası (fiat). 23.20: Müzik (Cazband - Pl.) 23.55 - 24.00: Yarınki program.

Cuma 8 - 9 - 939

12.30: Program. 12.35: Türk müziği (Pl.) 13.00: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 13.15 - 14.00: Müzik (karışık program - moda müzik, P.) 19.00: Program. 19.05: Müzik (Halk müziği - Pl.) 19.30: Türk Müziği (Fasil heyeti). 20.15: Konuşma (Spor servisi) 20.30: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 20.50: Türk Müziği: (Y şarkılar) Okuyan: Sadi Toka. Çalanlar: Halik Derman - Refik Kadı, Hür, Hamdi Tokay. 1 - Perrev. 2 - Salâhattin Pinar - Hicaz şarkı (Halk kalbim) 3 - Kemani Haydar - Hicaz şarkı (Hicran) 4 - Kınalısakimi - Hasan Gür. 5 - S. Pinar - Hicaz şarkı (dim sevmiyey-sin). 6 - S. Pinar - Kareigar şarkı (Sana gönül verdim) (21. 15. 30: - Mahmut Farındaş ve Sadi ver Ataman tarafından halk havası-ri). 21.30 - Konuşma (Yazın Balçılık). 21.45: Neşeli plâklar. 21.50: Müzik (Opera aryalari). 22.00: Müzik (Radyo Orkestrası): 1 - Berlioz (si minör). 2 - Berlioz Perse-dansı. 3 - Liszt "Les Preludes. 4 - Foniik parca. 5 - Son fonsi-har-leri, ziraat, ešham ve tahvilât, kam-biyo - nukut borsası (fiat). 23.20: Müzik (Cazband - Pl.) 23.55 - 24.00: Yarınki program.

Cumartesi 9 - 9 - 939

13.30: Program. 13.35: Türk müziği: (Eski ve yeni şarkılar). Okuyan: Müzeyyen Senar. Çalanlar: Fahiye Fersan, Refik Fersan, Cevdet Kozan 1 - Hüzam peşrevi. 2 - Arif Bey - Hüzam şarkı (Talat eyley mi di-meh suyi Kâmede). 3 - Mustafa Hızam şarkı (Gönlüm ne kada-bir senden uzak günleri say-sayınz) 4 - Sadettin Kaynak - Hüzam şarkı (Leylakların h-çeli). 5 - Şükrü - Hüzam şarkı (Ay öperken). 6 - Şükrü - Hüzam şarkı (Adana yeşil çamları). 14.00: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 14.10: Müzik (Müzikli gezinti). 14.30: Müzik (Dans müziği). 15.00: Müzik (Şen oda müziği - İbrahim Özgür ve Ateşböcekleri).

18.00: Program. 18.35: Müzik (küçük orkestra - Şef: Necip Aşkın) 1 - Brahms Macar Dansı No. 1. 2 - Spero Kochmann Ebedî Ar-taş. 3 - Franz Königshofer Tü-Entermeezzo. 4 - Frederick Hü-mann seyahat şarkıları (Fantasye) 19.10: Türk müziği: (Fasil heyeti) 20.00: Memleket saat ayarı. 20.15: Temsil. 20.40: Ajans ve meteoroloji haberleri. 21.00: Türk müziği (Şen oda müziği - İbrahim Özgür ve Ateşböcekleri).

18.00: Program. 18.35: Müzik (küçük orkestra - Şef: Necip Aşkın) 1 - Brahms Macar Dansı No. 1. 2 - Spero Kochmann Ebedî Ar-taş. 3 - Franz Königshofer Tü-Entermeezzo. 4 - Frederick Hü-mann seyahat şarkıları (Fantasye) 19.10: Türk müziği: (Fasil heyeti) 20.00: Memleket saat ayarı. 20.15: Temsil. 20.40: Ajans ve meteoroloji haberleri. 21.00: Türk müziği (Şen oda müziği - İbrahim Özgür ve Ateşböcekleri).

Holanda'da haliharp vaziyeti ilân edildi

Estonya, Litvanya, Portekiz, Bulgaristan, Urugvay bitaraf kalacaklarını ilân ettiler

Lahaye, 2 (A.A.) — Bütün Hollandada haliharp ilân edilmiştir. Askeri makamlara ailede zamanlarda, sivil makamlara ait olan bazı salâhiyetler verilmiştir. Hiç bir hususî tayyarenin Hollanda toprakları üzerinden uçmasına müsaade edilmemektedir.

Stokholm, 2 (A.A.) — Kabine müdafaâ tedbirlerini takviyeye karar vermiştir. Bazı ihtiyat sınıfları yakında çağıracaktır. Parlamento ağılebi ihtimal gelecek hafta fevkalâde içtimaa davet edilecektir.

Kaunas, 2 (A.A.) — Reiscumhur Smetana dün akşam bir beyanname neşretmiştir. Bu beyanname şü noktalar tebarüz ettirilmektedir:

1 — Litvanya bitaraf kalacaktır

2 — Litvanya bitaraflığını ihlâl edecek mahiyette her türlü harekete karşı topraklarını müdafaâ edecektir.

3 — Bitaraflık kaideleri muahavirlerin hepsine tatbik edilecektir.

Tallin, 2 (A.A.) — Estonya bitaraflığını ilân etmiştir.

Lizbon, 2 (A.A.) — Portekiz hükûmeti bitaraflığını ilân etmiştir.

Montevideo, 2 (A.A.) — Urugvay bir Avrupa harbi çıktığı takdirde bitaraf kalacağını ilân etmiştir.

Sofya, 2 (A.A.) — Gazete müdürleri dün akşam kendilerine talimat verilerek üzere mat-

buat müdüriyetine davet edilmişlerdir.

Gazete müdürlerine Bulgaristanın bitaraf kalmak hususunda arzusunun uygun tam bir bitaraflık dairesinde hareket etmeleri hakkında talimat verilmiştir.

Stokholm, 2 (A.A.) — Dün akşam radyoda bir hitabe iraden Başvekil, insanlığın maruz kaldığı müthiş felâketten doğan teessürünü ifade ederek demiştir ki:

"Hükûmetin memleketi harpten uzak bulundurmak hususundaki gayretlerine bütün İsveçlilerin iştirak etmesi lâzımdır."

Parlamento cuma günü fevkalâde olarak içtimaa davet edilecektir.

Halifaksın nutku

Londra, 2 (A.A.) — Lord Halifaks Lordlar Kamarasında beyanatta bulunarak demiştir ki: Dün Almanyaya yapılan ihtar mesajına henüz hiç bir cevap alınmadı.

Bu teahhür belki de, İtalyan hükûmetinin muhasamatın tatil ve İngiltere, Fransa, Polonya, Almanya ve İtalya arasında derhal bir konferans akdi için yaptığı tekliften ileri gelmektedir.

İtalyanların bu gayretlerini takdir etmekle beraber İngiliz hükûmeti Polonya istilâ edilirken ve Danzig kuvvet ve şiddetle tek taraflı bir hal suretine iktiran etmiş bulunurken, bir konferansa iştirak edemeyecektir.

Serbest şehir olarak Danzigin enternasyonal statüsü İngiliz hükûmetinin de imzaladığı bir muahede ile tesis edilmiştir.

Serbest şehir Milletler Cemiyetinin himayesi altına konulmuştur. Polonya bu muahede ile verilen haklar, Danzigle Polonya arasında imzalanan muahedelerde teyit ve tesbit olunmuştur. Danzig makamlarının ve Rayistagın hareketi ancak müzakere yoluyla değişebilecek enternasyonal bir vesikanın tek taraflı olarak yitilmesinde son merhaleyi teşkil etmektedir.

İngiliz hükûmeti, Alman kuvvetlerinin Polonya arazisinden çıkmamaları takdirinde harekete geçmeğe mecbur bulunmaktadırlar.

İngiliz hükûmeti, Alman hükûmetinin kuvvetlerini geri çekmeğe hazır olduğunu öğrenmek için icabeden zamanın tahdidi bahsinde Fransız hükûmetiyle temas halindedir.

Eğer Alman hükûmeti kuvvetlerini çekmeği kabul ederse, İngiliz hükûmeti, vaziyeti Alman kuvvetlerinin Polonya hududunu geçmelerinden evvelki vaziyet gibi telâkki etmeğe hazırır.

Yani, aralarındaki meselelerin halli için Polonya ve Almanya hükûmetleri arasında müzakerelere yol açacaktır. Yalnız şurası iyi anlaşılmalıdır ki, elde edilen hal suretinin Polonya hayatı menfaatlerini muhafaza etmesi ve enternasyonal bir garanti ile temin edilmesi lâzımdır. İngiltere hükûmeti ne Danzig makamlarının hareketine esas ittihaз ettikleri sebepleri ne bizzat bu hareketi ne de Alman hükûmetinin buna verdiği neticeyi tanınamaktadır.

AVAM KAMARASINDAKİ MÜZAKERELER

Londra, 2 (A.A.) — Avam Kamarası saat 18 de ikinci bir celse akdetmiş ve bu celsede iş nazarın millî servis kanunu hakkında yaptığı beyanat dinlenmiştir. Bu izahatta göre, hizmete yarar bütün İngilizler, 18 den 40 a kadar, muhasamat için ordunun emrindedir. Bütün vatandaşlar, hep birden silâh altına alacak değildir. İhtiyaca göre, sınıf sınıfı çağırılacaktır.

Avam Kamarası, bilâhara geç vakit üçüncü bir toplantı yapmış ve bu toplantıda Çemberlayn Lord Halifaksın Lordlar Kamarasında yaptığı beyanatın aynıni tekrar eylemiştir.

Çemberlaynın beyanatından sonra muhalefet lideri Greenwood, Hitlerin cevabının bir dakika bile beklenmemesini ve derhal harekete geçilmesini talep etmiştir. Çemberlayn, gerek bu cevabın varmasında gerek Fransa ile antant kalınması bahsinde mevcut teknik güçlüklerle işaret etmiş ve bu derece mühim ve ciddi bir karar almak için yarın öğleye kadar beklenileceğini söyleyerek o zamana kadar mühlet talep etmiştir.

Avam Kamarası, yarın öğle üzeri toplanmak üzere dağılmıştır.

Fransa müdafaâ için 47 milyon frank ayırdı

(Baş tarafı 1 inci)

Fransız başvekil şimdiki kadar hükûmetin cebir ve şiddet yerine bir sulh usulü koymak bahsinde yaptığı gayretleri hatırlattıktan sonra sözlerine şöyle devam etmiştir:

Eğer bir uzlaştırma teşebbüsü tekrarlanırsa, buna iştirake hazırız. Fakat Fransa ve İngiltere, Polonyanın tahribine seyirci kalamazlar. Bugün Hitler diktatörlüğünün dünyaya tahakküm yolundaki yürüyüşünün yeni bir safhası karşındayız. Hitlerin ehemmiyet verilmesi lâzımgelen sözü değil, fakat harekâtıdır. Polonya 1921 denberi müttefikimizdir. Taahhütlerimiz yenileştirilmiş ve takviye edilmiştir. İngiltere ve Fransa, imzalarını tanımamayı düşünen devletler değildir. Esasen mevzuubahis olan yalnız Fransanın şerefi değil, aynı zamanda hayatı menfaatlerinin de müdafaasıdır.

Fransız milletine ve bütün milletlere bir sual soruyorum: Almanyanın Avusturyaya, Çekoslovakya ve Polonyaya verdiği garantilerin tanınmamasından sonra, çiğnenmesinden sonra Alsas Lorenimiz için verilen garantinin ne kıymeti vardır?

Hiç bir Fransızın kalbinde Alman milletine karşı kin yoktur. Fakat bütün Fransız milleti vazifesini yapmaya hazırdır. Çünkü her Fransız biliyor ki bizzat tehlikede olan Fransanın mevcudiyeti için çarpışacaktır.

Hiç kimse, Fransayı bir sergüzeşte atmak için seferber edemez. Vazifemiz, cebir ve şiddet hareketlerine, hâlâ mümkünse sulh yoluyla, eğer akliselim mütecavizler nezdinde tamamiyle kıymetini kaybettiyse kuvvetle bir nihayet vermektir. Bugün bunu emreden Fransa'dır.

B. Daladyenin nutkundan sonra meclis millî müdafaâ için 47 milyar franklık bir kredi kabul etmiştir.

Proje, ayan meclisi tarafından da kabul olunmuş ve parlamento, reinin lüzumlu hissettiği zamanda toplanmak üzere içtimaa nihayet vermiştir.

Kanadada seterberlik

Ottava, 2 (A.A.) — Kabine, hükûmete icabında parlamento dan müsaade almaksızın derhal harekete geçmek için fevkalâde salâhiyetler bahseden "harp tedbirleri kanunu", ne meriyet mevkiine koymağa karar vermiştir.

Hükûmet derhal millîs kıtaatı ile hava ve deniz kuvvetlerini seferber etmiştir. Bu kanun, hükûmete matbuata sansör koymak ve millî menfaat namına her türlü tedbir ittihaз müsaadesini bahşetmektedir. Harp zuhuru takdirinde Fransa ve İngiltereye iptidai maddeler ve mühimmat yetiştirmek için Kanada sanayinin millileştirilmesi düşünülmektedir. Bundan başka Başvekil, önümüzdeki perşembe günü parlamento nun şimdiki buhran esnasında en müessir surette İngiltere ile teşriki mesaiyi tahtı karara alacağını beyan etmiştir. B. Mackenzie King, aşağıdaki tebliği neşretmiştir:

"Sulhü muhafaza etmek için sarfedilmiş olan mesainin akamete uğramış olduğu tebeyyün etmiştir. Bu mesaiye rağmen Almanya ile Polonya arasında muhasamat başlamıştır. Ve bu muhasamat cihan sulhünü tehdit etmektedir.

Kabine, 7 eylülde parlamento nun toplanmasını karar altına almış olduğu gibi İngilterenin bir

Fuar kupası Ankaralılar İzmir lileri yendi

İzmir, 2 (A.A.) — Fuar maçlarına bugün Ankara mir muhtelitleri arasında lan ve ikiye karşı beşle lehine neticelenen maçla dır. Maçın birinci devresinde kara takımı hafif bir üstünlüğe oynadığı sırada İzmirin hücumunda yaptığı golle vaziyete düştü. Fakat birar Ankara beraberliği temin etti. Ankaralılar ikinci devrede güzel oynadılar. Bilhassa ha dört sayı oyun üzerinde müessir oldu. İzmir takımı lanamadığından bu devrede na seyirci kaldı ve Ankara bu devrede İzmirin bir golü ha dört sayı ile mukabele maçı ikiye karşı beş sayı zandılar.

Harp lokalize edilebilir mi

(Baş tarafı 1 inci)

beş yüz bin tonluk bir harp ile yalnız başına harp mecburiyetinde kalacağına ta Avrupada kendi hudutlarında uğraşan Almanya bilhassa harbin ilk safhasında hiç bir yardım göremiyorsa biliyor. Onun için Polonya binde bitaraf kalmakla kendini çıkacak harbin tinden korumuş oluyor.

Fakat bir tarafı bu olan madalyanın bir öbürüne bakmak lâzımdır.

İtalya Almanya ile harbe girmemiş ise de, Av haritasını değiştirmek için de ondan ayrılmış değildir. ta Sovyet Rusya ile Almanya arasında ademi tecavüz meselesi aktedildiği zaman gazeteleri dünyayı yeniden sim etmek hülyalarını ortaya mışlardır. Bu takdirde sirayet dairesini arttırmış kişinde Musolini'nin me koyduğu teşebbüs Almanya rafından Polonyanın işi kuvvetleri serbest kalmak dar vakit kazanmak için nülmiş bir plân olamaz mı?

"Mademki Almanya Polonya arasında harbin na mani olmadık. Barı bununla kalsın. Diğer rı bir Avrupa kongresinde nuşalım" diye başlayan şebbüslerin neticesi de Münih hazırlamak olamaz mı?

İngiliz Başvekil Chamberlain Münih'ten sonra muvafı ümidi kat'ı bir kanat sine gelmedikçe hiç bir ransa gitmek taraftarı olu nı birçok defalar tekrar tir. Bundan başka Alman taarruzundan sonra

Çorçil gibi İngiliz kabine azminde kuvvetlendiren den iki unsur daha kalı Bu vaziyete göre İtalyan bi lokalize etmek yolunda dığı yeni teşebbüsleri bir netice çikabilmesi için halde herkese itimat telci bazı teminata bağlamı gını zannediyoruz.

tecavülze maruz kalarak girmeye mecbur ka t a k d i r d e Kanadada başında yer almasına karar verilmiştir. Bu esnadanın müdafaası için den bütün tedbirler alın Hükûmet parlamento dan riki mesaf ve müdafaâ ruri olan tedbirlerin taleb edecektir.

Tebliğ şöyle devam "Kanada milleti, bu vaziyete sükûnet ve emniyet hassa memleketin vahı hürriyetinin muhafazası ne medar olacak bir karşı koyacaktır.

Harp devam ediyor

(Baş tarafı 1 inci)

Tayyarelerin Varşovaya yaklaşmadıkları zannedilmektedir. Askerî harekât durmuş değildir

Paris, 2 (A.A.) — Polonya sefareti, Polonya - Almanya cephesindeki askerî harekâtın durmuş olduğu dair olan şayiaları tektip etmektedirler.

Polonya sefareti, ilâve ediyor: Muharebe, cephenin muhtelif noktalarında inkişaf etmektedir. Alman tayyarelerinin Polonya şehirlerine karşı yapmakta oldukları taarruz şiddetini arttırmaktadır.

Muhasematın ilk gününde vaziyet

Varşova, 2 (A.A.) — Muhasematın birinci gününün akşamında vaziyet şöyle idi:

Hudutların kâffesinde muharebeler devam etmektedir. Maa-fafihi Almanların fazla bir şey kazandıkları görülmemiştir. Günün en büyük hâdisesi, açık şehirlerin bombardıman edilmesi ve birçok kişinin telef olmasına sebebiyet verilmesi olmuştur. Yüksek erkânıharbiyenin ilk tebliği şudur:

Bu sabah Alman kıtaatı, tayyarelerin beklenilmeyen bir taarruzunu müteakip, harp ilân etmeksizin Polonya arazisine girmişlerdir.

Alman tayyareleri, Polonya arazisinde kâin birçok noktalara taarruz etmişlerdir. Alman tayyareleri, Augustov, Novy, Davor, Ostrov, Maroviecki, Tctev, Kuck, Zaubrov, Radovski, Torun, Kutno mevkilerini ve Krakov şehrini bombardıman etmişlerdir. Alman tayyareleri, aynı zamanda Psodno, Trzebinia, Gdinya, Tomaazov ve Kattovice'i de bombardıman etmişlerdir. Adgrodnio Trsin'de şehri tahliye etmekte olan sivil ahali, bombardımana maruz kalmıştır. Birçok ölü ve yaralı vardır. Podlaska, Biala'da kiliseler hasara uğramıştır.

Varşova tahliye ediliyor

Varşova, 2 (A.A.) — Varşovada kadınların ve çocukların şehri tahliyesi için tedbirler alınmıştır.

Diğer cihetten sivillerde bulunan bütün silâhlar müsade-

edilmiştir. Varşova civarından avdet eden gazeteciler bombardıman esnasında ölen kadın ve çocuk cesetlerinin fotoğrafını çekmişlerdir.

Bu hâdiseler bundan evvel bahs geçen trene tayyareler tarafından yapılan taarruza ve bir hastahânenin bombardımanına ilâve edilecek olursa Alman tayyarelerinin ne derece taarruz azmiyle hareket ettikleri anlaşıldır. Bu taarruzlar tayyarelerin, Hitlerin söylediği gibi, yalnız askerî hedeflere hücum etmediklerini de göstermektedir.

Varşova, 2 (A.A.) — Polonyada örfi idare ilân edilmiştir. Reiscumhur Moscicki Mareşal Smigly - Rydz'i Polonya ordusu başkumandanlığına ve Reiscumhurlukta inhilâl vukuunda kendisine halef tayin etmiştir.

Varşova, 2 (A.A.) — Parlamento, fevkalâde olarak içtimaa davet edilmiştir.

Varşova, 2 (A.A.) — B. Beck, bu sabah Papanın vekili Monsenyör Cortesi'yi, Fransa sefiri B. Noel'i, İngiliz sefiri B. Sacoyu kabul etmiştir.

Polonyanın askerî tebliği

Varşova, 2 (A.A.) — Başkumandanlık genel kurmayının iki numaralı tebliği:

Hava harekâtı: 2 Eylülde düşman hava kuvvetleri bütün Polonya arazisi üzerinde faaliyetine devam etmiştir. Askerî bakımdan ehemmiyeti olup olmadığının bakılmadan birçok yerler bombardıman edilmiştir. Varşova üzerine dün birçok hava hücumları yapılmış ve civar mahalleler bombardıman edilmiştir. Şimdiye kadar Alman hava kuvvetlerinin faaliyeti bilhassa sivil halk arasında ziyat verdirmiştir.

Düşman hava kuvvetlerinin ziyatı: Dün de dahil olduğu halde 31 Alman tayyaresi düşürüldük. Dün de dahil olduğu halde bizden 12 tayyare kaybolmuştur.

Düşman, Silezyada garbi Karpatlaraltı mntakası cephesinde Czechohova'ya doğru hü-

cumlarına devam etmiştir. Dün yapılan harekât esnasında 100 kadar Alman hücum arabası tahrip olunmuştur.

Pomeranya ve şarkı Prusya hudutlarında, mücadele hudut mntakalarında devam etmektedir.

Gdinya cephesinde de mücadele devam etmektedir. Vesterplât te hâlâ muvaffakiyetle kendisini müdafaâ etmektedir.

Alman tebliği

Berlin, 2 (A.A.) — Başkumandanlığın tebliği:

Kıtarlarımızın ileri hareketi bütün cephelerde yeni ve seri muvaffakiyetler temin etmiştir.

Yukarı Silezyada endüstri havzasının cenubunda hareket eden grup, Pless'i işgal etmiş ve Brialaya yaklaşmakta bulunmaktadır. Daha şimaldeki mntakada bir Polonya istihkâm hattı yarılmıştır.

Endüstri havzasının şimalinde kıtarlarımız Vartha'ya yaklaşmaktadır. Zirhli kıtarlarımız Radomsk'a yürümektedir. Vielun işgal edilmiştir. Kempen yolu ile hareket eden kıtarlar Zierada süratle ilerlemektedir.

Pomeranya grubu Prahayı geçmiş ve Graudenzin garbında cenubi Vistüle varmıştır. Bu suretle Graudenze hareket eden şarkı Prusya grubu ile irtibat hemen hemen temin edilmiştir.

Koridorun şimalinde bulunan Polonya kıtaları irtibattan kesilmiştir. Alman kıtaları Pozansnyz'e yürümektedir.

Hava kuvvetleri Polonyada askerî hedeflere süratli hücumları yapmıştır. Hava muharebeleri esnasında birçok Polonya tayyaresi indirilmiştir. Birçok askerî tayyare karargâhları, ez-cümle Gdinya, Krakovi, Lodz, Radom, Demli, Brest, Tarnopol, Lublin, Luck, Gotab, Varşova, Posen bombardıman edilmiştir. Bundan başka mühim demiryolları da hücumlara maruz kalmıştır.

Danzig körfezindeki deniz kuvvetleri bu sabah Hela istihkâmalarını ve Hela harp limanını bombardıman etmiştir. Deniz tayyareleri birkaç defa Gdinya limanının bombalamıştır.

Ruzvelt

Bugün mühim bir nutuk söyleyecek

Bunda Amerika hükûmetinin vaziyeli izah olunacak

Vaşington, 2 (A.A.) — Siyasi mahfillerde hasıl olan kanaate göre bitaraflik kanununun tadili şansları geniş miyastan çoğalmıştır. Kanun tadil edildiği takdirde Amerika demokrasisine serbestçe malzeme sevk edilecektir. Ruzveltin "Amerikayı harp haricinde tutmağa memur" bir komiteye riyaset etmesi ihtimali bulunduğu söylenmektedir.

Bitaraflik kanununun tadil edileceğini iddia etmek zamanı gelmediği malûm olmakla beraber tadil lehinde bir cereyan başladığı muhakkaktır. Her yerde demokrasiye karşı gösterilen sempati ergeç Amerikan siyaseti üzerinde müessir olacaktır. Avrupa telrar Amerikan askerleri gönderilmemesi kararında henüz sebat edilmekte ise de herkes Amerikan bitaraf kalmakla beraber demokrasiye büyük yardımlarda bulunabileceği noktasında mütefiktir.

Ruzvelt hükûmeti bu yardımı temin için kongrenin muvafakatını almağa karar vermiştir.

Ruzveltin bugün'ü nuku Vaşington, 2 (A.A.) — Riyaseticümhur dairesi tebliğ ediyor:

Reisicumhur Ruzveltin pazartesi günü saat 21 de söyleyeceği nutuk, üç büyük radyo istasyonu tarafından neşredilecektir. Bu nutukta şimdiki endişe ve gerginlikler ortadan kaldıracak şekilde Amerika hükûmetinin vaziyetini gösterecektir. Reisicumhur memleketin diğer memleketer, ricalinin birçok nutuklarını dinledikten sonra kendi devlet reisinin sözünü dinlemesine ihtiyacı olduğundan dolayı bu nutku söyleyecektir.

Amerika Reisicumhuru diyor ki...

Vaşington, 2 (A.A.) — B. Ruzvelt, matbuat mümessillerine beyanatta bulunarak Avrupa vaziyetinin kat'i bir istikamet alacağı, önümüzdeki günler içinde Amerikanın hattı hareketini tasrih etmesine yardım edecek olan Amerikan efkârınumumiesinin akli selimine tamamiyle itimat etmekte olduğunu söylemiştir.

Müşarünileh, efkârınumumiesinin, hoş yere telâsa düşmesi için gazetelerin riyaseticümhur dairesi, hariciye nezareti vesair nezaretler gibi membalarca tevsih edilen hadiselerden başkasına ehemmiyet vermemeleri lüzumunda ısrar etmiştir. B. Ruzvelt, medeniyet tehdit eden buhran müvacehesinde herkesin bilhassa gazetelerin teşriki mesaide bulunmalarını istemekte ve bu teşriki medeninin efkârınumumiesinin terbiyesine hâdim olacağını söylemektedir. Müşahitler, B. Ruzveltin, B. Bullitt'in Varşova ile görüşükten sonra kendisine Alman - Leh hudut hadiseleri hakkında malûmat vermesi üzerine "istilâ" tabirini kullanmış olduğunu beyan etmektedirler. Diğer taraftan B. Ruzvelt, kongreyi i'timaa davet etmeden ve bitaraflik kanununu yeniden gözden geçirmeden evvel Avrupa vaziyetinin tavazzuh etmesine ehemmiyetle işaret etmiştir. B. Ruzvelt, Amerikanın halihazırda fazla bir şey söylememesinin menfaati iktizasını

1.9.1939 Cuma günü
İstanbul belediyesi Merkez Hâlinde toplanan satılan yaş meyve ve sebze fiyatları:

Cins	Kuruş
Bamya	8
Sakızkabağı	6
Çalı fasulyesi	17
Ayşekadın fasulyesi	10
Barbunya kırmızı	13
Yeşil fasulye	10
Kır domatesi	3
Sirik domatesi	4.50
Dolmalık büber	3
Sivri büber	4
Soğan	3.50
Sarmısak	10
Patales	5
Asmakabağı	(Adet) 12
Patlıcan baş	1.50
Patlıcan orta	1
Patlıcan ufak	—50
Bostan patlıcanı	3
Hiyar	2
Mısır	1
Maydanoz	(Demet) —75
Dereoto	—60
Havuç	3
Pancar	1
Üzüm Çekirdeksiz	Kilo 11
Üzüm Çavuş	18
Üzüm Rezağı	9
Üzüm Balbal	11
Üzüm siyah	10
Üzüm yapınacak	9
Üzüm Şam	9
Elma Amasya	19
Elma Osmanpaşa	14

bi bir intiba mevcuttur. Salâhiyetler mahafilde Amerika efkârı umumiyesinde 1917 senesindeki şevk ve heyecandan daha az şevk ve heyecan olduğu yalnız, B. Çemberlayn'ın nutkunun hasıl etmiş olduğu intibaa tamamiyle müvazî bir anlayış bulunduğu söylenmektedir.

Vaşington, 2 (A.A.) — Kabin dün bir içtima akdetmiş ve bu içtima 2 saat devam etmiştir. İçtimada Avrupanın vaziyeti mevzu bahis olmuştur. Dahiliye nazırı B. İckeş, matbuat mümessillerine beyanatta bulunarak Almanya Helium ihracına müsaade etmekten imtina eyleydiğinden dolayı katiyen müteassir olmadığını söylemiştir.

Vaşington, 2 (A.A.) — Riyaseticümhur dairesi müstefarı B. Eraly, Reisicumhurun evvelki terinine noktalı nazariyatın birerine sıkı surette kalıdırılmış olduğu mütaleasında bulunmak tadırlar.

İngiliz Başvekilinin azimkârane ve vakurane ifadesile Hitlerin nutkundaki şiddet arasına da mevcut olan mübânenet tebarüz ettirilmektedir. Polonyanın istilâsına tekaddüm eden müzakereleri izah ve teşrih eden B. Çemberlayn, İngilterenin mütamealiyen izah etmekte olduğu sulh ve müsalemet arzusunu tarihin asla inkâr edemeyeceğini isbat etmiştir. B. Çemberlayn'e göre, harpten mesul olan bir tek adam vardır: O da, B. Hitlerdir. Vaşingtonda bazı mahafilde B. Çemberlaynın yalnız vermiş olduğu karar hakkında değil, aynı zamanda dünyayı tehlikeye sokan ihtilâf hakkında mevcut olan şüpheler ortadan kalkmıştır.

B. Çemberlayn, İngiliz milletinin Alman milletine düşman olmadığını, yalnız nazi rejimi iktidâr mevkilinde kaldıkça sulhun teessüs etmesine imkân tasavvur edilemeyeceğini söylerken, B. Ruzvelt başta olmak üzere, bütün Amerikalılarla aynı fikirde olduğunu söylemek istemiştir.

B. Çemberlayn, tamamiyle Amerikan efkârı umumiyesinin o hal harbin gayelerini tarif etmiştir.

Bundan şu netice çıkar: Amerika demokrasisi ile Avrupa demokrasisleri arasında vahdet ve istikrâr vardır. Bu da, son harptenberi hissedilmiş olan bir zarurettir. Bugün medenî cihanın maruz bulunduğu muhtemel tehlike ne olursa olsun hiç bir Amerikalı vaziyetin neticesi olacağına katiyen müte-redid değildir. Hatta Vaşington'da mutad diplomasi ihtirazları terk edilmiştir. Ve herhangi resmi bir zat ile görüşürken bir müttefik ile konuşuluyormuş gi-

Tanenberga muzafferiyetinin yıldönümü kutlanmadı

(Baş tarafı 9 üncüde)

madır. Hududa yaklaşıyorlardı. Köpekler bağırsıyorlardı. Duraklamışlardı. Bu bir lâhza tevakkufta kumandan Samsonof ortadan kaybolmuştu. Karanlıkta kimseye görünmeden kaybolmaktan kolay hiç bir şey olamazdı.

Bunun üzerine altı zabıt ve emirber Kipstşik kumandanları aramağa koyuldular. Fakat bir müddet sonra emirber ortada yalnız kalmış, diğer azbitler hududa doğru yollanmışlardı.

Sabahın ilk ışıkları yayılırken Kupstşik bir silah sesi duydu, döndü, önünde bir silüet yükselmisti. Bu Samsonof idi.

General mert emirberinin koluna yaslandı:

— Haydi, dedi, sen git, kenberge giderek bir nutuk söyleyecekti. Fakat hâdisat buna mani oldu. Siyaset icabı ezeli düşman iki gün içinde en yakın dost oluverince Almanlar yeni dostlarını rencide etmekten korkarak Tanenberg zaferi yıldönümünü kutlamaktan vazgeçtiler.

— Hayır ekselâns sizi yalnız bırakmak istemiyorum.

— Fakat ben sana gitmeni emrediyorum.

Kupstşik basit, saf bir neferdir. Generaline selâm vererek dönüyor ve arkasına bakmadan gidiyor.

Elli adım ötede düşman çemberini aşamayan zabıtlere iltihak ediyor, general Samsonof'un vaziyetini anlatıyor. Tam bu sırada alaca karanlık içinde uzaklara akseden bir silah sesi duyuluyor.

30 Ağustos sabahı şafak atmaktadır. Samsonof artık öl-

KADIN!

(Baş tarafı 7 üncüde)

— Gülecek bir şey söylemedim. Öyle ya, eğer Enise olmasaydı — şüphesiz eğer sen istemeseydin — hiç bir şey yapmazdım, hiç... Evet, o sana evvelden haber vermeseydi, seni sevdiğimi söylemeğe hiç bir zaman cesaret edemezdim. İtiraf et: Sen de Enisenin sözlerinden sonra karar verdin değil mi?

— (Şaşkın) Ciddi mi söylüyorsun Allah aşkına!...

— Öyleyse daha gülünç... (Kahkahalarla güler) Peki ama sevgilim, senden her bahsedişte öyle aleyhinde bulunurdu ki!...

— Kabil değil...

— İnanmıyor musun?

— İnanmıyorum.

— On beş gün evvel orada birbirimize tesadüf etmiştik. Ben gittikten sonra sana ne dedi?

— Mide rahatsızlığına müptelâ olduğumu, mürailik yaptığımı, her kadının ayaklarına kapandığımı zannettiğini söyledim.

— (Şaşkın) Sahi mi? Öyleyse ne için? Ne maksatla? Enise kırkışık değildir. Kocasını sever. Sen en iyi ahbabımsın; ben kendisine hiç kur yapmadım. Hülâsa anlıyamıyorum.

— Anlaşılmıyacak bir şey yok. Kadın değil mi? Kocasını sevsin, sadık olsun, bunun e hemîniyati yok. En dostu olan kadını bile bir erkeğin hoşuna gitti mi, elinde olmadan onun rakibi kesilir. Hatta kendisinin arzu etmediği bir adamı bile başka bir kadına ilânı aşk ettiğini görmekten üzüldü. Bâhusus bu kadın kendi ahbabı olursa... Binaenaleyh bu, âşıkla- rın maksadına varmalarına mani olmak için her fenalığı işlemekten çekinmez. Enise böyle hareket etmiş.

— Pek mantıklı bir mütalea. Öyle ise ziyaret şimdi daha büyük bir borç değil mi?

— (Tatlı atlı güler) Can sıkılsak!

(Öpüşürler ve ikisi birden söylerler.)

— Zavallı Enise!...

REŞAT ENİS

Birinci durak Köstence

(Baş tarafı 3 üncüde)

saatinin yelkovanı, hareket da - kikasının üstüne gelir gelmez, vagonlar yerinden oynadı; makasların üstünden atlaya atlaya şehrin kenarını dönmiye başla - dı. Yeni alındıkları zaman, va - gonların fena olmadıkları, yerin - de kalan mihraplarından belli... Fakat ihmalinden ve bakımsızlık - tan, kadifelerin tüyleri dökül - mış; uyuz kediye dönmüş... Baş - ların değdiği yerde, yağdan ve kirden küçük küçük daireler var. Tren ilk istasyonunda hareket et - tiği halde camlarını silmiye, si - garalıkları dökmiye vakit bula - mamışlar. Ayak yolundaki ayna - çatlamış; sabunlu su lekelerine - den benek benek olmuş... İnsan yüzünü seçemiyor; musluklar - dan sicim gibi kirli bir su akıyor. Bir kere elimi sabunlamış bulun - dum. Musluğu altma tuttuğca köpürdü; nihayet su tükendi. Ne yapılabilir?.. Mendilime silmek - ten başka çare yok. Garplıla - mak fena değil ama, garplılaş - bilmek hüner!..

Bir tarilete, Karadeniz boğa - zında, Tahaffuzhane müdürü - düm. Rumenlerin Rumanya a - dındaki küçük vapuru, fennî ta - hirat için Tahaffuzhaneye gel - mişti. Körfezin önünde, sıra bek - liyen bir kaç vapur daha vardı. Hepsini de güneş batmadan, istih - kamları geçebilmek için sabırsız lanıyorlardı. Posta vapuru oldu - ğu için ötekileri bıraktım; Ru - manyanın üstüne gittim. Gemi - nin süvarisi, bir kaç dakika geç kalındı diye sinirlenmiş!.. İçinin gayzını dökmek istiyor gibi:

— Ah, vous, les orientaux!..

Dedi.

— Ah, siz, şarklılar..

Demek istiyordu. Ne uyusuk ve ne âtıl insanlırsınız!..

Bu sefer de benim külâhım yer - rinden oynadı; yüzüne dik dik bakarak:

— Siz coğrafya bilir misiniz?

Dedim.

Yüzüme bön bön bakıyordu.

Ne demek istediğimi kavıyami - yordu.

— Açmız haritayı.. bakmız.

Rumanya nerede? Rumanyanın garpte ki mevkiliye Türkiyenin şarkı vaziyeti arasında, siz, garp - lı ile ben, şarklı arasındaki mesa - fe kadar bile fark yoktur. Size garplılık nereden geliyor? Ben onu anlamıyorum...

Onu, küçük bir savsaklama ile guruptan sonraya bırakmak, e - limde olduğunu biliyordu. Büyük nezaketsizliği şakaya boğarak:

— Çok sinirlisin doktor.. dedi.

Ben öyle demek istemedim.

Zile bastı; bana bir şey ikram etmek istedi.

Hayır, dedim.. Bir şey iste - mem.. Sizde evvel gelmiş gemi - ler var. Onları daha fazla gecik - tirme, şarkılığa ihanet olur...

Bu gemi süvarisini, o günden sonra hiç görmemişim. Acaba bizim dostluğumuza istinat eden Türk - Rumen muahedesi imza edilirken, zihninin içinde o kana - at hâlâ yaşıyor muydu? Bunu bil - mek ve o günü, ona hatırlatmak isterdim:

— Ah.. Biz, şarklılar.. ne kin tutmaz insanlarız!.. Namuskâr siyasetin cezasını daima çeker ve bir türlü uslanmayız...

1 Ağustos 1939

"Trende"

Dr. Cemil SÜLEYMAN

gisi var. Maymun, köpek, kurt, keyik, baykuş, sırtlan bu ve da - ha bunlara benzer hayvanlar küçük odalarda hapsedilmiş.. Gelen geçen bunları da bir defa görmeden fuarı terketmeyor.

İzmir enternasyonal fuarının en karakteristik yerlerini söyle - kısaca hülâsa ettikten sonra şu - nu söyleyebiliriz:

Fuarda ticarî bir gayeden ziyade propaganda ve eğlence yerlerine daha çok yer verilmiş.

İzmirli bütün Türklerden bir ay fazla bayram yapıyorlar.

Fuarda bir de hayvanlar ser -

Şeker Hastalığı Olanlara Fazla Şişmanlıktan şikâyet edenlere:

Emniyetle
kullanabileceğiniz**Kanzuk Glüten**Müstahzarları
piyasaya çıktı.

Bütün tanınmış Eczahane, ecza depoları ve büyük bakkaliyelerden KANZUK Glüten ekmeği - KANZUK Glüten MA. KARNASI - KANZUK GLÜTEN ŞEHİRİYESİ - KANZUK GLÜTEN GEVREĞİ (Biscottes) - KANZUK GLÜTEN PİRİNCİ - KANZUK GLÜTEN FİYONGOSU - KANZUK GLÜTEN KUSKUSU Çeşitlerini isteyiniz.

Kanzuk Glüten Müstahzarları,

Fazla şişmanlığa istidadı olanlar için en mükemmel rejim müstahzarlarıdır. Vücudu besler fakat Şişmanlık yapmaz.

Umumî depo: **İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ - Beyoğlu, İSTANBUL**

İstanbul perakende satış yeri: Bahçekapı Zaman İtiryat Deposu.

İZMİR Acentamız **TÜRK ECZA DEPOSUDUR.**

Beyoğlu BAKER mağazalarında

Başka hiçbir müessese, halihazırda kız ve erkek mektep talebesine, genç bay ve bayanlara mahsus her boyda ve her zevke uygun kostümler, empermeabilize pardesüler, paltolar ve spor elbiseelri gibi zengin ve sık giyilecek eşya koleksiyonunu takdim edemez. Şartlar ve fiyatlar her yerden müsait ve ucuzdur. Daima BAKER etiketini tercih ediniz.

Zayi

İçinde fakülte numaram 158 olan Tıp Fakültesi hüviyet cüzdanımı kaybettim. Hüküm olmadığını ilân ederim.

Alanya hükümet tabibi
İhsan İLTER
(30063)

Saraçhanebaşında - Horhor caddesinde

Kız
Erkek**HAYRİYE LİSESİ**Yatılı
Yatısız

Ana, ilk, orta ve lise sınıflarına talebe kaydına başlanmıştır. Ecnabi lisani ilk sınıflardan itibaren başlar. Kızların yatılı kısmı tamamen ayrı bir binadadır. Yatısız talebeyi nakletmek için mektebin hususî otobüs servisi vardır. İsteyenlere tarifname gönderilir. Tel: 20530

939/403

İstanbul Asliye İkinci Ticaret Mahkemesinden:

Süleyman Sudi Tosun ve şürekâsı: Giresun nakliyat anbarı tarafından denizyolları idaresinin Ankara vapurunun birinci seferile Vakfıkebirden namılarına yüklenen I. H. markalı 9 balya deriyi gösterir 2603 N.ı 27 Temmuz 1939 tarihli konşimento zayı olduğu bildirildiğinden mahkemeye mezkûr konşimento münderecatının kırk beş gün zarfında mahkemeye ibrazı lüzumunun ve ibraz edilmediği halde bu müddetin hitamında konşimentonun iptaline karar verileceğinin üç defa resmî ve gayri resmî gazetelerle ilânına karar verilmiş olduğundan keyfiyet Ticaret kanununun 638 nci maddesi mucibince ilân olunur. 28/8/939

VAKIT Kitabevi

Dün ve yarın tercüme külliyyatı

No.	41.50 5 ci seri	Kr.
41	Dö Profundis	50
42	Günün hukukî ve içtimai meseleleri	75
43	Eflâk	35
44	Gizli harpler	75
45	Disracelinin hayatı	100
46	Metafizik nedir?	25
47	Yeni adam	75
48	İrsiyetin tesirleri	75
49	Politika felsefesi	75
50	Estetik	25

610

Bu serinin fiatı 610 kuruştur. Hepsini alanlara yüzde 20 iskonto yapılır. Kalan 4.88 kuruşun 1.88 kuruşu peşin alınarak mütebakisi ayda birer lira ödenmek üzere üç taksite bağlanır.

Zayi

Sultanahmet şubesinde almış olduğum asker teskeremi zayı ettim, yenisini çıkaracağımın eskisinin hükmü yoktur.

81 inci alay sıhhiye çavuşu

Halil Veyisi

313

(30062)

Dr. Hafız Cemal
LOKMAN HEKİMDahiliye mütehassısı,
İstanbul Divanyolu,
No. 104, Tel: 22398**Ankara caddesinde**
Kiralık kat
ve odalar

Ankara caddesinin en hâkim noktasında, Orhanbey hanında kat ve oda olarak kiralık yerler.

Altındaki ilân birer miktardadır.

SAHİBİ : ASIM US

Basıldığı yer: **VAKIT** MatbaasıUmum Nesriyatı idare eden:
hakki tarık us**ENGLISH HIGH SCHOOL**
Erkek Mektebi

Nişantaşı - Telefon: 41078

Kayıt muamelesi başlamıştır. Cumartesi ve pazardan maada her gün saat 10 dan 12 ye kadar idareye müracaat olunabilir.

Ankarapalas-Izmir
TELEFON: (3438)

İzmirin en modern, en temiz ve en muntazam aile yuvasıdır. Konfor, temizlik, ucuzluk noktasından Ankara Palas'ın fevkinde otel yoktur.

Banyolu, kaloriferli, müteaddit fırınları, olduğu gibi nefis yemekler veren lokantayı, pastahaneyi, ve kışaathaneyi havidir.

inhisarlar U. Müdürlüğünden :

I — Kesif ve şartnamesi mucibince İzmirde Çamaltı Tuzlasını Çıgıya bağlayan şosenin tamirâtı işi kapalı zarf usulile eksiltmeye konmuştur.

II — Kesif bedeli 80198.14 lira muvakkat teminatı 5259.90 liradır.

III — Eksiltme 13—IX—939 çarşamba günü saat 14 de Kabaataşta levazım ve Mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler her gün levazım şubesi veznesinden ve İzmir, Ankara başmüdürlüklerinden 200 kuruş mukabilinde alınabilir.

V — Münakasaya iştirak edecekler mühürlü teklif mektuplarını kanunî vesaike % 7,5 güvenme parası makbuzu veya banka teminat mektubunu ve şartnamesinin (F) fıkrasında yazılı vesaike ihtiva edecek kapalı zarfların eksiltme saatinden bir saat evvel mezkûr komisyon başkanlığına makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır. (6714)

Yatı mekteplerine gelecek çocuklarınızın
yatak, yorgan, battaniye, çarşaf ve çamaşırlarını**BURSA PAZARI**
HÜSEYİN HÜSNÜ

Mağazalarından arayınız

İstanbul, Sultanhamam caddesi 4, Tel:

20625

Beyoğlu, İstiklal caddesi 376, Tel: 40007

VAKIT KİTABEVİ**Dün ve yarın tercüme külliyyatı**

11 - 30 Kitaplık üçüncü seri

Numara	Kuruş			
21	Hükümdar millet	50	29	Kapitalizm buhranı 50
22	Yeni ilmi zihniyet	75	30	Slambo 125
23	Mevcudu kalmadı			615
24	Günün iktisadi işleri	60	Bu serinin fiyatı 6.15 kuruştur.	
25	Cumhuriyet	50	Hepsini alanlara % 20 iskonto yapılır. Kalan 4.92 kuruşun 1.92	
26	Tercümenin rolü	100	kuruşu peşin alınarak mütebaki-	
27	Değişişler	75	si ayda birer lira ödenmek üzere	
28	Laokon	30	üç taksite bağlanır.	

BU GÜN
KUMBARASINA
PARA ATAN
KÜÇÜK EL**YARIN**
ÇEK DEFTERİNE
İMZA ATAN
BÜYÜK EL
OLACAKTIR**VAKIT kütapevi****Dün ve yarın tercüme**
külliyyatı

No.	11-20 ikinci seri	Kr.
11	Gorio baba	100
12	Deliliğin psikolojisi	50
13	İlkbahar selleri	75
14	Engerek düğümü	60
15	Rasin külliyyatı III	75
16	Samimi Saadet	50
17	İstatistik	30
18	Çocuk düşürtenler	60
19	İlim ve felsefe	30
20	Mevcudu kalmadı	

530

Bu serinin fiatı 5.30 kuruştur. Hepsini alanlara yüzde 20 iskonto yapılır. Kalan 4.24 kuruşun 1.24 kuruşu peşin alınarak mütebakisi ayda birer lira ödenmek üzere üç taksite bağlanır.

HOLANTSE BANK-ÜN
N.V.